

ЛІТАРАТУРА і МАСТАЦТВА

Дзеячы літаратуры і мастацтва! Змагайцеся за высокую ідэйнасць твораў і мастацкае майстэрства! За цесную, непарыўную сувязь літаратуры і мастацтва з жыццём народа, з сучаснасцю!

№ 33 (1359) Субота, 25 красавіка 1959 года Цана 40 кап. (3 Заклаў ЦК КПСС да 1 Мая 1959 года)

Справа Леніна жыве і перамагае!

Урачыстыя пасяджэнні

М А С К В А

Савецкі народ, усё прагрэсіўнае чалавецтва адзначаюць 89-ю гадавіну з дня нараджэння Уладзіміра Ільіча Леніна, заснавальніка Камуністычнай партыі і Савецкай дзяржавы, геніяльнага стратэга сацыялістычнай рэвалюцыі, правадара і настаўніка працоўных усяго свету.

Знамяліную дату працоўнага нашай Радзімы сустракаюць, уступішы ў барацьбу за паспяховае выкананне праграмы разгорнутага будаўніцтва камунізма, вызначанай XXI з'ездам КПСС. Гэта праграма з'яўляецца сапраўдным трыумфам неўміручых ідэй Леніна. Ідэй ленынізму сталі вядучай сілай сучаснасці, сілгам барацьбы за перамогу камунізма на ўсім свеце.

Масква, 22 красавіка. У 18 гадзін у Вялікім театры Саюза ССР адкрылася ўрачыстае пасяджэнне партыйных, савецкіх і грамадскіх арганізацый Масквы, прысвечанае дню нараджэння Уладзіміра Ільіча Леніна. Сюды прыйшлі прадстаўнікі рабочага класа сталіцы, якія ўносіць першы ўклад у ажыццяўленне заданай сямігадовай, дзеячы навукі і культуры, воіны Савецкай Арміі і Ваенна-Морскога Флоту, навушчыцкая моладзь.

У глыбіні сцэны на фоне велізарнага чырвонага палатнішча вялікі скульптурны партрэт У. І. Леніна. Золатам агітэ гарачы дагэ: «1870—1959». Партрэт акаймоўваець 15 флагаў саюзных рэспублік. Яны багатыя сімваламі — ганаровай варты воінаў Савецкай Арміі.

У праёйдзімае паўляюцца таварышы А. В. Арыстаў, Л. І. Браўнеў, М. Г. Ігнаў, А. Л. Кірычэнка, Ф. Р. Казлоў, О. В. Куцінскі, А. І. Мікіян, Н. А. Мухітавінаў, М. А. Сусялаў, К. А. Фурцава, М. М. Швернік, П. М. Паспелюў, А. М. Касыгін. Разам з імі — ветэраны ленынскай гвардыі — А. В. Арохін, А. Д. Блахін, В. А. Карніскі, Е. К. Браўчанка, Е. Д. Стасява, удзельнікі першага камуністычнага суботняга машыніста І. М. Вандрэў і іншыя.

У праёйдзімае таксама выдатная дзялячка міжнароднага камуністычнага руху Дала-рас Ібарура.

Бурнымі, працяглымі авацыямі вітаюць

прэсутныя кіраўнікоў Камуністычнай партыі і Савецкага Урада і іншых членаў прэзідыума.

Урачыстае пасяджэнне адкрывае член Прэзідыума ЦК КПСС, сакратар ЦК КПСС А. Л. Кірычэнка.

З дэкладам «Ленінізм — вялікі сцяг барацьбы за перамогу камунізма» выступіў член Прэзідыума ЦК КПСС, сакратар ЦК КПСС Л. І. Браўнеў.

З імем У. І. Леніна, падкрэслівае дэкладчык, звязана новая эпоха сусветнай гісторыі — эпоха крушэння капіталізма і ўступлення чалавецтва на шлях сацыялізму. Абудзіваючы гіганцкі вопыт рэвалюцыйнай барацьбы рабочага класа, раскрылачы новыя заканамернасці грамадскага жыцця і рашуча змагаючыся з усімі ворагамі сацыялізму, Ленін твораць развіў і ўзабагаціў вялікае марксісцкае вучэнне. Марксізм-ленынізм стаў магучай ідэйнай зброй працоўнага чалавецтва ў барацьбе супраць імперыялізму.

Тав. Л. І. Браўнеў гаворыць далей аб тым, што 89-я гадавіна з дня нараджэння Уладзіміра Ільіча адзначаецца ў значна большы час. Усе думкі і справы савецкіх людзей накіраваны цяпер да таго, каб паспяхова ажыццявіць правызначаны XXI з'езд КПСС. У дэкладзе таварыша М. С. Хрушчоў і рашэннях з'езду раскрыты новыя грандыёзныя перспектывы развіцця савецкага грамадства, распрацавана велічная праграма камуністычнага будаўніцтва.

XXI з'езд КПСС, працягвае дэкладчык, твораць развіў марксісцка-ленынскае тэорыю, ідэйна і палітычна ўзабагаціў партыю, узброіў савецкіх людзей глыбокім разуменнем сучаснай эпохі, задаў камуністычнага будаўніцтва.

Пад бурныя апладысмэнты ўсёй залы дэкладчык абвясціў здарэнне ў гонар пераўтварэння свет вучэння ленынізму, у гонар ленынскай Камуністычнай партыі і савецкага народа.

З натхненнем прэсутныя пяюць партыйны гімн «Інтэрнацыянал».

Пасля заканчэння ўрачыстага пасяджэння ідэйна ўдзельнікі быў дадзены канцэрт.

ЛЕНІНІЗМ—ВЯЛІКІ СЦЯГ БАРАЦЬБЫ ЗА ПЕРАМОГУ КАМУНІЗМА

Дэклад таварыша Л. І. БРЭЖНЕВА на ўрачыстым пасяджэнні ў Маскве, прысвечаным 89-й гадавіне з дня нараджэння У. І. Леніна

Таварышы! Народы Савецкага Саюза і ўсё прагрэсіўнае чалавецтва ўрачыста адзначаюць сёння 89-ю гадавіну з дня нараджэння Уладзіміра Ільіча Леніна — заснавальніка нашай слаўнай Камуністычнай партыі і Савецкай дзяржавы, любімага правадара і настаўніка працоўных усяго свету.

Ленін быў геніяльным мысліцелем і вялікім пралетарскім рэвалюцыянерам. Ён уласнаў баявы дух, творчы сілы і арганізаванае сама перадавае класа сучаснасці — рабочага класа. Яшчэ ў юныя гады, вызначачы свой жыццёвы шлях, Ленін гаварыў, што перад ім адна дарога — дарога рэвалюцыйнай барацьбы. І ён пярэда і непахісна ішоў дарогай рэвалюцыі. Усё яго гераічнае жыццё — гэта нястомная барацьба за знішчэнне ўсіх відаў сацыяльнага і нацыянальнага прыгнёту, бяспрыкладны подзвіг у імя шчасця працоўнага народа.

З імем Леніна звязана новая эпоха сусветнай гісторыі — эпоха крушэння капіталізма і ўступлення чалавецтва на шлях сацыялізму. Абудзіваючы гіганцкі вопыт рэвалюцыйнай барацьбы рабочага класа, раскрылачы новыя заканамернасці грамадскага жыцця і рашуча змагаючыся з усімі ворагамі сацыялізму, Ленін твораць развіў і ўзабагаціў вялікае марксісцкае вучэнне. Марксізм-ленынізм валодае цяпер розумам і сэрцам працоўнага чалавецтва, стаў яго магучай ідэйнай зброй і барацьбе супраць імперыялізму.

Сілу рабочага класа Ленін бачыў у яго згуртаванасці вакол рэвалюцыйнай партыі. Толькі партыя, якая ўзнаўляе на вышнім марксісцкай тэорыі, здолна прывесці рабочы клас да пераможнага сацыялістычнага перамогі ў барацьбе за светлую будучыню чалавецтва — за мір і братэрства народаў, за камунізм!

Партыю, партыю новага тыпу, партыю, якая правяла наш народ праз бурныя трох рэвалюцый і ўвучала яго барацьбу перамогай Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі, стварэннем першай у свеце сацыялістычнай дзяржавы.

Ленін марыў аб будучым, яго позірк праіраў скрозь заслон часу і ясна прадбачыў будучыню. У сваіх неўміручых творах ён распрацаваў план пабудовы сацыялізму ў СССР і намешчў асноўныя вехі стварэння камуністычнага грамадства.

Наша партыя святла захоўвае і выконвае запаведы свайго вялікага правадара. Ажыццяўляючы ленынскае вучэнне, партыя і народ дабіліся сусветна-гістарычных поспехаў. Савецкае сацыялістычнае грамадства ўступіла ў палосу новых вялікіх перамог камунізма.

Уладзімір Ільіч глыбока верыў, што не толькі наша краіна, але і ўсё чалавецтва стане на шлях камунізма. Ён гаварыў: «А дарога наша — правільная, бо гэта — дарога, да якой рана ці позна немінуча прывядуць і астатнія краіны» (Том 33, стар. 136).

Цяпер пад баявым сцягам марксізма-ленынізму, пад кіраўніцтвам камуністычнай і рабочых партый, ідуць мільёны людзей па ўсім свеце. Сацыялізм ператварыўся ў сусветную сістэму, якая з'яўляецца магучай і нястрымна растуць сілай. І кожны б імперыялісты і маршчыкаў у краінах сацыялізму — гэтамі ніколі не бываць. Як гаварыў Ленін: **вырваны з каранем, зноў да зямлі не прыстуць.**

Вялікае вучэнне ленынізму атрымала глыбокую праверку часам, жыццём. Пад сцягам марксізма-ленынізму савецкі народ, прапоўня ўсіх краін атрымваючы новыя перамогі ў барацьбе за светлую будучыню чалавецтва — за мір і братэрства народаў, за камунізм!

вырас і ўмацаваўся каласны лад, на небылай вышыні знаходзіцца наша навуковая і тэхнічная думка. Дзякуючы няспынай увазе і бацькоўскім клопам партыі і Урада ў нас вырасталі шматлікія кадры выдатных спецыялістаў і вучоных, якія ўмела вырашаюць самыя складаныя вытворчыя і навукова-тэхнічныя праблемы.

Вялікі Ленін вучыў, што толькі з сацыялізма пачынаецца шпаркі, сапраўды масавы, пры ўдзеі ўсяго насельніцтва, рух уперад па ўсіх галінах грамадскага жыцця. Гісторыя бліскава пацвярджае гэтае ленынскае прадбачанне.

Сапраўды, ці даўно наша краіна была тэхнічна і эканамічна адсталай краінай? А цяпер перад усім чалавецтвам прадстае магучая сацыялістычная дзяржава з пераможнага прамысловасцю і высакаравітай сельскай гаспадаркай, краіна, якая паспяхова сапраўднічае ў эканамічнай і навукова-тэхнічнай галінах з самай развітай краінай капіталістычнага свету — са Злучанымі Штатамі Амерыкі, а ў рэспубліцы пераўзыходзіць ужо Амерыку.

Ці даўно атам быў для людзей загадкай? А цяпер у нашай краіне пабудавана першая ў свеце атамная электрастанцыя, будуюцца новыя магучыя атамныя электрастанцыі, спушчаны на выдатны лад і выдатныя фантазіі? А цяпер мы ўжо як належна ўспрамаем штодзённыя наведанні аб тым, колькі тысяч абаротаў зрабілі тры савецкія спадарожнікі вакол Зямлі. З вышпелам Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік круціцца вакол Сонца планета, створаная творчым генам нашага народа.

Усё свет у захопленні ад выдатных дасягненняў савецкай навукі і тэхнікі. Усе перадавыя людзі зямлі поўны пацуды глыбокай удзячнасці савецкаму народу, які адыёўніў вялікі подзвіг у пакарніні сіл прыроды, пракадаваў чалавецтву шляхі ў будучыню.

Вядучы поспехі нашай Радзімы набылі глыбокае навуковае абудзіненне ў гістарычных вывадах XXI з'езду партыі аб тым, што сацыялізм перамог у СССР не толькі пазіўна, але і канчаткова і што наша краіна ўступіла на чарговы і новы перыяд свайго развіцця — перыяд разгорнутага будаўніцтва камуністычнага грамадства.

Марксізм-ленынізм вучыць, што камунізм — гэта больш высокі від грамадства, і ён можа развівацца толькі тады, калі людзі умалюцца сацыялізм. Савецкі Саюз знаходзіцца цяпер на такім гістарычным рубяжы, калі стала магчымым перайсці ад разгорнутага будаўніцтва камунізма. Гэта азначае далейшае паслядоўнае развіццё ўсёй бачоў новага грамадства — эканомікі, палітыкі, ідэалогіі, культуры, маралі, міжнародных адносін.

Матэрыяльнай асновай камуністычнага грамадства можа быць толькі буйная сучасная прамысловасць, электрыфікацыя ўсёй краіны. Гэтая ленынска ідэя служыць нашай партыі і савецкаму народу пуняводным маяком у камуністычным будаўніцтве.

Абапіраючыся на дасягнуты ўзровень у развіцці прадукцыйных сіл, наша партыя лічыць, што для стварэння матэрыяльна-тэхнічнай базы камунізма неабходна развіццё і ўдасканаленне нашай індустрыі і сельскай гаспадаркі, уводзіць комплексную механізацыю і аўтаматызацыю ўсіх вытворчых працэсаў; усмярны выкарыстоўваць прыродныя рэсурсы, новыя вытворчыя і іншыя матэрыялы; уніамаць матэрыяльны і культурна-тэхнічны ўзровень усіх працоўных, паліпаць арганізацыю вытворчасці, павышаць прадукцыйнасць працы.

Важнейшай часткай намачаемай партыі перспектывнай праграмы камуністычнага будаўніцтва з'яўляецца сямігадовы

план — усабеленне ленынскай генеральнай лініі партыі на сучасным этапе.

У сямігадовым плане прадуджываецца ўсебаковае развіццё прадукцыйных сіл краіны, вялікі і гарманічны рост вытворчасці па ўсіх галінах народнай гаспадаркі. Гэта будзе рашучы крок у стварэнні матэрыяльна-тэхнічнай базы камунізма, у забеспячэнні перамогі СССР у міжнародным эканамічным спаборністве з капіталізмам. Па грандыёзнасці маштабаў і глыбіні задум сямігадовага плану не мае сабе роўных у мінулым.

Як і ў ранейшых планах, вядучая роля адыёўна цэлявая індустрыя. У яе накіроўваецца значная частка ўсіх капітальных укладанняў. Высокімі тэмпамі будзе развівацца чорная і каларыявая металургія, нафтавая і газавая прамысловасць, машынабудаванне і транспарт.

Вялікае значэнне надаецца далейшаму развіццю электрыфікацыі краіны. У гэтым сямігадовым прыроет новых магучасцей на тэрыторыі электрастанцыйнага складзе 58—60 мільярд кілават. Гэта роўна магучасці 100 Днепрагэсаў. Мы ўступілі ў такую стадыю развіцця, якая будзе рашучай у ажыццяўленні вялікай ленынскай ідэі сучаснай электрыфікацыі краіны.

Адной з адметных асаблівасцей сямігадовага плана з'яўляецца паскарэнне развіцця хімічнай прамысловасці, аб'ём вытворчасці якой павялічыцца амаль у тры разы. Развіццё хімічнай прамысловасці, мы ствараем умовы для далейшага тэхнічнага прагрэсу ў народнай гаспадарцы і атрымлем дадатковыя краіныны танны сырыны для выпуску разнастайных прадметаў народнага спажывання.

Вядома, таварышы, з лэі энергія і на-стойлівасцю Цэнтральны Камітэт партыі ў апошнія гады займаўся пільным сельскай гаспадаркай. Дзякуючы прынятым мерам мы маем сур'ёзныя поспехі ў гэтай галіне.

Бяспрыкладны подзвіг адыёўніў савецкія людзі ў асабні велізарны прасторы цаліных і рабложных зямель. Ажыццяўлены гэтай мудрай ідэі партыі адыграла рашучую ролю ў павелічэнні вытворчасці збожжа.

Поспехі ў развіцці зернявой гаспадаркі дазволілі стварыць трывалую базу для рашучага ўздыму грамадскай жылывагадоўлі і дабіцца рэзкага павышэння вытворчасці мяса, малака і іншых прадуктаў. Выстаўлены перадавымі каласамі і саўгасамі заклік — у блыжэйшыя гады дагнаць Злучаныя Штаты Амерыкі па вытворчасці прадуктаў жылывагадоўлі на нашым насельніцтве гораха падтрыманні ўсім дашу народам і паспяхова ажыццяўляецца.

Партыя і Савецкі Урад па дастойству ацанілі самаадданую працу работнікаў сельскай гаспадаркі. У апошнія гады за буйны дасягненні ў развіцці земляробства і жылывагадоўлі ўдасносна высокай узнагароды — ордэна Леніна: Расійская Савецкая Федэратыўная Сацыялістычная Рэспубліка, Украінская ССР, Беларуская ССР, Узбекская ССР, Казахская ССР, Віргійская ССР, Туркменская ССР, Таджыкская ССР, Малдаўская ССР, Арменская ССР і 40 абласцей і краёў краіны.

Наша сельская гаспадарка знаходзіцца на кртым уздыме. У гэтым сямігадовым стаіць задача дасягнуць такога ўзроўня сельскагаспадарчай вытворчасці, які дазволіць поўнацэнна задаволіць патрэбнасці насельніцтва ў прадуктах харчавання, а прамысловасці — у сыравіне.

Сямігадовым планам намачаецца ажыццявіць шырокую сістэму буйных мерапрыемстваў па павышэнню народнага дабрабыту. Ні ў адной буржуазнай краіне не робіцца нават і найменшай долі таго, што робіцца для працоўных у Савецкім Саюзе. Не чалавек для вытворчасці, а вытворчасць для чалавека — такога правіла сацыялістычнага жыцця.

У сацыялістычным грамадстве ўзровень жыцця працоўных вызначаецца не толькі іх заробатнай платой, але дапаўняецца (Заначэнне на 2-й стар.)

Урачыстыя пасяджэнні ўрачыста адкрыліся ўрачыстае пасяджэнне партыйных, савецкіх і грамадскіх арганізацый Масквы, прысвечанае дню нараджэння Уладзіміра Ільіча Леніна. Сюды прыйшлі прадстаўнікі рабочага класа сталіцы, якія ўносіць першы ўклад у ажыццяўленне заданай сямігадовай, дзеячы навукі і культуры, воіны Савецкай Арміі і Ваенна-Морскога Флоту, навушчыцкая моладзь.

Урачыстае пасяджэнне адкрывае член Прэзідыума ЦК КПСС, сакратар ЦК КПСС А. Л. Кірычэнка.

З дэкладам «Ленінізм — вялікі сцяг барацьбы за перамогу камунізма» выступіў член Прэзідыума ЦК КПСС, сакратар ЦК КПСС Л. І. Браўнеў.

З імем У. І. Леніна, падкрэслівае дэкладчык, звязана новая эпоха сусветнай гісторыі — эпоха крушэння капіталізма і ўступлення чалавецтва на шлях сацыялізму. Абудзіваючы гіганцкі вопыт рэвалюцыйнай барацьбы рабочага класа, раскрылачы новыя заканамернасці грамадскага жыцця і рашуча змагаючыся з усімі ворагамі сацыялізму, Ленін твораць развіў і ўзабагаціў вялікае марксісцкае вучэнне. Марксізм-ленынізм валодае цяпер розумам і сэрцам працоўнага чалавецтва, стаў яго магучай ідэйнай зброй і барацьбе супраць імперыялізму.

Сілу рабочага класа Ленін бачыў у яго згуртаванасці вакол рэвалюцыйнай партыі. Толькі партыя, якая ўзнаўляе на вышнім марксісцкай тэорыі, здолна прывесці рабочы клас да пераможнага сацыялістычнага перамогі ў барацьбе за светлую будучыню чалавецтва — за мір і братэрства народаў, за камунізм!

Па ленынскім шляху — да перамогі камунізма

Таварышы! Дзень нараджэння Уладзіміра Ільіча Леніна мы адзначаем у значна большы час. Усе думкі і справы савецкіх людзей накіраваны цяпер да таго, каб паспяхова ажыццявіць правызначаны XXI з'езд КПСС. У дэкладзе таварыша М. С. Хрушчоў і рашэннях з'езду раскрыты новыя грандыёзныя перспектывы развіцця савецкага грамадства, распрацавана велічная праграма камуністычнага будаўніцтва.

XXI з'езд КПСС, працягвае дэкладчык, твораць развіў марксісцка-ленынскае тэорыю, ідэйна і палітычна ўзабагаціў партыю, узброіў савецкіх людзей глыбокім разуменнем сучаснай эпохі, задаў камуністычнага будаўніцтва.

Пад бурныя апладысмэнты ўсёй залы дэкладчык абвясціў здарэнне ў гонар пераўтварэння свет вучэння ленынізму, у гонар ленынскай Камуністычнай партыі і савецкага народа.

З натхненнем прэсутныя пяюць партыйны гімн «Інтэрнацыянал».

Пасля заканчэння ўрачыстага пасяджэння ідэйна ўдзельнікі быў дадзены канцэрт.

Партыю, партыю новага тыпу, партыю, якая правяла наш народ праз бурныя трох рэвалюцый і ўвучала яго барацьбу перамогай Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі, стварэннем першай у свеце сацыялістычнай дзяржавы.

Ленін марыў аб будучым, яго позірк праіраў скрозь заслон часу і ясна прадбачыў будучыню. У сваіх неўміручых творах ён распрацаваў план пабудовы сацыялізму ў СССР і намешчў асноўныя вехі стварэння камуністычнага грамадства.

Наша партыя святла захоўвае і выконвае запаведы свайго вялікага правадара. Ажыццяўляючы ленынскае вучэнне, партыя і народ дабіліся сусветна-гістарычных поспехаў. Савецкае сацыялістычнае грамадства ўступіла ў палосу новых вялікіх перамог камунізма.

Уладзімір Ільіч глыбока верыў, што не толькі наша краіна, але і ўсё чалавецтва стане на шлях камунізма. Ён гаварыў: «А дарога наша — правільная, бо гэта — дарога, да якой рана ці позна немінуча прывядуць і астатнія краіны» (Том 33, стар. 136).

Цяпер пад баявым сцягам марксізма-ленынізму, пад кіраўніцтвам камуністычнай і рабочых партый, ідуць мільёны людзей па ўсім свеце. Сацыялізм ператварыўся ў сусветную сістэму, якая з'яўляецца магучай і нястрымна растуць сілай. І кожны б імперыялісты і маршчыкаў у краінах сацыялізму — гэтамі ніколі не бываць. Як гаварыў Ленін: **вырваны з каранем, зноў да зямлі не прыстуць.**

Вялікае вучэнне ленынізму атрымала глыбокую праверку часам, жыццём. Пад сцягам марксізма-ленынізму савецкі народ, прапоўня ўсіх краін атрымваючы новыя перамогі ў барацьбе за светлую будучыню чалавецтва — за мір і братэрства народаў, за камунізм!

вырас і ўмацаваўся каласны лад, на небылай вышыні знаходзіцца наша навуковая і тэхнічная думка. Дзякуючы няспынай увазе і бацькоўскім клопам партыі і Урада ў нас вырасталі шматлікія кадры выдатных спецыялістаў і вучоных, якія ўмела вырашаюць самыя складаныя вытворчыя і навукова-тэхнічныя праблемы.

Вялікі Ленін вучыў, што толькі з сацыялізма пачынаецца шпаркі, сапраўды масавы, пры ўдзеі ўсяго насельніцтва, рух уперад па ўсіх галінах грамадскага жыцця. Гісторыя бліскава пацвярджае гэтае ленынскае прадбачанне.

Сапраўды, ці даўно наша краіна была тэхнічна і эканамічна адсталай краінай? А цяпер перад усім чалавецтвам прадстае магучая сацыялістычная дзяржава з пераможнага прамысловасцю і высакаравітай сельскай гаспадаркай, краіна, якая паспяхова сапраўднічае ў эканамічнай і навукова-тэхнічнай галінах з самай развітай краінай капіталістычнага свету — са Злучанымі Штатамі Амерыкі, а ў рэспубліцы пераўзыходзіць ужо Амерыку.

Ці даўно атам быў для людзей загадкай? А цяпер у нашай краіне пабудавана першая ў свеце атамная электрастанцыя, будуюцца новыя магучыя атамныя электрастанцыі, спушчаны на выдатны лад і выдатныя фантазіі? А цяпер мы ўжо як належна ўспрамаем штодзённыя наведанні аб тым, колькі тысяч абаротаў зрабілі тры савецкія спадарожнікі вакол Зямлі. З вышпелам Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік круціцца вакол Сонца планета, створаная творчым генам нашага народа.

Усё свет у захопленні ад выдатных дасягненняў савецкай навукі і тэхнікі. Усе перадавыя людзі зямлі поўны пацуды глыбокай удзячнасці савецкаму народу, які адыёўніў вялікі подзвіг у пакарніні сіл прыроды, пракадаваў чалавецтву шляхі ў будучыню.

Вядучы поспехі нашай Радзімы набылі глыбокае навуковае абудзіненне ў гістарычных вывадах XXI з'езду партыі аб тым, што сацыялізм перамог у СССР не толькі пазіўна, але і канчаткова і што наша краіна ўступіла на чарговы і новы перыяд свайго развіцця — перыяд разгорнутага будаўніцтва камуністычнага грамадства.

Марксізм-ленынізм вучыць, што камунізм — гэта больш высокі від грамадства, і ён можа развівацца толькі тады, калі людзі умалюцца сацыялізм. Савецкі Саюз знаходзіцца цяпер на такім гістарычным рубяжы, калі стала магчымым перайсці ад разгорнутага будаўніцтва камунізма. Гэта азначае далейшае паслядоўнае развіццё ўсёй бачоў новага грамадства — эканомікі, палітыкі, ідэалогіі, культуры, маралі, міжнародных адносін.

Матэрыяльнай асновай камуністычнага грамадства можа быць толькі буйная сучасная прамысловасць, электрыфікацыя ўсёй краіны. Гэтая ленынска ідэя служыць нашай партыі і савецкаму народу пуняводным маяком у камуністычным будаўніцтве.

Абапіраючыся на дасягнуты ўзровень у развіцці прадукцыйных сіл, наша партыя лічыць, што для стварэння матэрыяльна-тэхнічнай базы камунізма неабходна развіццё і ўдасканаленне нашай індустрыі і сельскай гаспадаркі, уводзіць комплексную механізацыю і аўтаматызацыю ўсіх вытворчых працэсаў; усмярны выкарыстоўваць прыродныя рэсурсы, новыя вытворчыя і іншыя матэрыялы; уніамаць матэрыяльны і культурна-тэхнічны ўзровень усіх працоўных, паліпаць арганізацыю вытворчасці, павышаць прадукцыйнасць працы.

Важнейшай часткай намачаемай партыі перспектывнай праграмы камуністычнага будаўніцтва з'яўляецца сямігадовы

план — усабеленне ленынскай генеральнай лініі партыі на сучасным этапе.

У сямігадовым плане прадуджываецца ўсебаковае развіццё прадукцыйных сіл краіны, вялікі і гарманічны рост вытворчасці па ўсіх галінах народнай гаспадаркі. Гэта будзе рашучы крок у стварэнні матэрыяльна-тэхнічнай базы камунізма, у забеспячэнні перамогі СССР у міжнародным эканамічным спаборністве з капіталізмам. Па грандыёзнасці маштабаў і глыбіні задум сямігадовага плану не мае сабе роўных у мінулым.

Як і ў ранейшых планах, вядучая роля адыёўна цэлявая індустрыя. У яе накіроўваецца значная частка ўсіх капітальных укладанняў. Высокімі тэмпамі будзе развівацца чорная і каларыявая металургія, нафтавая і газавая прамысловасць, машынабудаванне і транспарт.

Вялікае значэнне надаецца далейшаму развіццю электрыфікацыі краіны. У гэтым сямігадовым прыроет новых магучасцей на тэрыторыі электрастанцыйнага складзе 58—60 мільярд кілават. Гэта роўна магучасці 100 Днепрагэсаў. Мы ўступілі ў такую стадыю развіцця, якая будзе рашучай у ажыццяўленні вялікай ленынскай ідэі сучаснай электрыфікацыі краіны.

Адной з адметных асаблівасцей сямігадовага плана з'яўляецца паскарэнне развіцця хімічнай прамысловасці, аб'ём вытворчасці якой павялічыцца амаль у тры разы. Развіццё хімічнай прамысловасці, мы ствараем умовы для далейшага тэхнічнага прагрэсу ў народнай гаспадарцы і атрымлем дадатковыя краіныны танны сырыны для выпуску разнастайных прадметаў народнага спажывання.

Вядома, таварышы, з лэі энергія і на-стойлівасцю Цэнтральны Камітэт партыі ў апошнія гады займаўся пільным сельскай гаспадаркай. Дзякуючы прынятым мерам мы маем сур'ёзныя поспехі ў гэтай галіне.

Бяспрыкладны подзвіг адыёўніў савецкія людзі ў асабні велізарны прасторы цаліных і рабложных зямель. Ажыццяўлены гэтай мудрай ідэі партыі адыграла рашучую ролю ў павелічэнні вытворчасці збожжа.

Поспехі ў развіцці зернявой гаспадаркі дазволілі стварыць трывалую базу для рашучага ўздыму грамадскай жылывагадоўлі і дабіцца рэзкага павышэння вытворчасці мяса, малака і іншых прадуктаў. Выстаўлены перадавымі каласамі і саўгасамі заклік — у блыжэйшыя гады дагнаць Злучаныя Штаты Амерыкі па вытворчасці прадуктаў жылывагадоўлі на нашым насельніцтве гораха падтрыманні ўсім дашу народам і паспяхова ажыццяўляецца.

Партыя і Савецкі Урад па дастойству ацанілі самаадданую працу работнікаў сельскай гаспадаркі. У апошнія гады за буйны дасягненні ў развіцці земляробства і жылывагадоўлі ўдасносна высокай узнагароды — ордэна Леніна: Расійская Савецкая Федэратыўная Сацыялістычная Рэспубліка, Украінская ССР, Беларуская ССР, Узбекская ССР, Казахская ССР, Віргійская ССР, Туркменская ССР, Таджыкская ССР, Малдаўская ССР, Арменская ССР і 40 абласцей і краёў краіны.

Наша сельская гаспадарка знаходзіцца на кртым уздыме. У гэтым сямігадовым стаіць задача дасягнуць такога ўзроўня сельскагаспадарчай вытворчасці, які дазволіць поўнацэнна задаволіць патрэбнасці насельніцтва ў прадуктах харчавання, а прамысловасці — у сыравіне.

Сямігадовым планам намачаецца ажыццявіць шырокую сістэму буйных мерапрыемстваў па павышэнню народнага дабрабыту. Ні ў адной буржуазнай краіне не робіцца нават і найменшай долі таго, што робіцца для працоўных у Савецкім Саюзе. Не чалавек для вытворчасці, а вытворчасць для чалавека — такога правіла сацыялістычнага жыцця.

У сацыялістычным грамадстве ўзровень жыцця працоўных вызначаецца не толькі іх заробатнай платой, але дапаўняецца (Заначэнне на 2-й стар.)

МІНСК

Беларускі народ ўрачыста адзначыў 89-ю гадавіну з дня нараджэння вялікага правадара, заснавальніка Камуністычнай партыі і Савецкай дзяржавы Уладзіміра Ільіча Леніна.

У гарадах і вёсках Беларусі адбыліся ўрачыстыя пасяджэнні, прысвечаныя слаўнай даде. Усюды чыталіся дэклады і лекцыі аб жыцці і рэвалюцыйнай дзейнасці Уладзіміра Ільіча Леніна, аб адыёўніў ідэй вялікай прадвызначэнняў, аб кіруючай і накіроўваючай ролі Камуністычнай партыі Савецкага Саюза ў будаўніцтве камунізма ў нашай краіне.

У дзень памяці У. І. Леніна з самай рашучай тэячы мінскіх школьнікаў павывалі на плошчы, якая

ЛЕНІНІЗМ — ВЯЛІКІ СЦЯГ БАРАЦЬБЫ ЗА ПЕРАМОГУ КАМУНІЗМА

Доклад таварыша Л. І. БРЭЖНЕВА на ўрачыстым пасяджэнні ў Маскве, прысвечаным 89-й гадавіне з дня нараджэння Ул. І. Леніна

(Занежанне. Пачатак на 1-й стар.)

буйнымі, няспына растуць фонды грамадскага абслугоўвання. Дастаткова сказаць, што на выплаты па сацыяльнаму страхаванню, на дапамогі, пенсіі, стэпенды навучанам, бесплатнае навучанне, медыцынскае абслугоўванне, аплату вадпуску, утрыманне школ-інтэрнатаў, дзіцячых садоў, ясляў, санаторыяў, дамоў адпачынку і на іншыя выплаты і з'яўляюцца расходы дзяржавы ў 1965 годзе ўзраслі да 360 мільярд рублёў. Гэта складае каля трох тысяч восемсот рублёў на кожнага работніка ў год. Калі да гэтага дадаць яшчэ 800 рублёў, што затрачваюцца на лічбны будаўніцтва жытла, школ, культурна-бытавыя і мелыянычныя установы, то агульная сума ў дапаўненне да заробатнай платы кожнага работніка складае чатыры тысячы шэсцьсот рублёў у год.

Няспыня клопаты партыі і ўрада аб савецкім чалавек знаходзіць сваё адлюстраванне ў велізарным размаху жыллёвага будаўніцтва. Недалёкі той час, калі жыллёвая праблема ў нашай краіне была вырашана і пытанне аб недахопе жылля назаўсёды адыходзіць у мінулае. Толькі за сямігады будавана 15 мільярд новых кватэр у гарадах і прысклада 7 мільярд дамоў у сельскай маспавасці. Гэта азначае, таварышы, што за гадзі самага каля 40 працэнтаў усяго насельніцтва Саветскага Саюза радзіна справіць навааселле ў новых добраўпарадкаваных дамах.

У бліжэйшыя гады працоўныя Саветскага Саюза будуць мець самы кароткі ў свеце рабочы дзень, самы кароткі рабочы тыдзень пры адначасовым павышэнні заробатнай платы і скасаванні падаткаў з насельніцтва. У Саветскім Саюзе будзе дасягнут самы высокі ў свеце жыллевы ўзровень. Гэта будзе новай найвялікшай заваявай партыі і народа. Дзеся гадамі таварышы, варта добра папрацаваць!

Савецкі народ у велізарным натхненнем устрымаўся ў выкананні планаў і заданняў усенароднага сацыялістычнага саборніцтва ахвотна ўся краіна. З усіх канцоў Радзімы ідуць хвалюючыя і радасныя весткі. Калектывы прамысловых прадпрыемстваў, вальтасяў і саўтасаў вызначаюць свае кан-

крэтныя рубяжы, бяруць абавязальства па дэталінаму выкананню заданняў сямігады. Кожны савецкі чалавек імкнецца ўнесці сваю частку ў агульную справу будаўніцтва камунізма.

Уступілі ў сацыялістычнае саборніцтва за дэталінавае выкананне заданняў сямігады металургі, машынабудавальнікі, нафтавікі, таксішчыкі, будаўнікі, работнікі хімічнай прамысловасці і іншых галін народнай гаспадаркі. Працаўнікі сельскай гаспадаркі Украінскай ССР, Казахскай ССР, Літвыскай ССР, Латвійскай ССР, Малдаўскай ССР і многіх абласцей Расійскай Федэрацыі, натхнены высокароднымі патрыятычнымі пачуццямі, уважліва свае матчыныя, вышэйшыя заданні сямігадовага плана выканалі на два гады раней — за піль год. Няма сумнення, што сваё слова яны стрымалі з годарам.

Аб'яўляючы даяныя Цэнтральнага Статыстычнага Упраўлення аб выкананні плана першага квартала першага года сямігадовага года, мы бачым, што наша прамысловасць дабілася вялікага поспеху, павялічыўшы аб'ём вытворчасці на 11 працэнтаў супраць адпаведнага перыяду мінулага года. Гэта з'яўляецца добрай адзнакай на будучае.

У сацыялістычным саборніцтве за дэталінавае выкананне сямігадовага плана ярка праявіліся жыццёвая сіла леныскай ідэі. Сорак год назад у першых камуністычных суб'юнктах Уладзімір Ільіч Ленін убаць вылікі пачынаў рабочага класа ў барацьбе за будову камуністычнага грамадства. У нашы дні леныскай ідэя сацыялістычнага саборніцтва набыла новае развіццё ў выдатным руху брыгад і палых калектываў камуністычнай партыі. Усеагульнае сацыялістычнае саборніцтва — трымае гарантыя таго, што сямігадовы план будзе не толькі выканан, але і перавыканан.

Мы жывём у пудоўны час, калі ажыццяўляецца запавятная мара чалавечтва — стварэнне камуністычнага грамадства. Перад нашай краінай адкрываюцца новыя, светлыя гарызонты. Савецкі народ мае ўсе магчымасці для будовы камунізма. І наш народ пад кіраўніцтвам свайго выбранага правядыра — Камуністычнай партыі па-ленінску вырашыць гэтую гістарычную задачу.

і ў далейшым будзе ўмацоўваць Саветскую дзяржаву. Ажыццяўляючы вялікія планы мірнага будаўніцтва, мы будзем пільна ахоўваць беспаспек нашай краіны, яшчэ больш уладнавальніц доблесна ўзброеныя Сілы Саветскага Саюза. Партыя і народ не пашкадуе сіл, каб забяспечыць слаўны абаронцаў нашай Радзімы самай тэхнічна дасканалай зброй. Мы яшчэ больш настойліва і рашуча будзем ажыццяўляць леныскай ідэі: быць заўсёды на чыраванні ўсе магучыя сродкі ідэйнага ўзброення Камуністычнай партыі і Саветскай дзяржавы, уся вушыя і друкаваныя прапаганда, літаратура і мастацтва.

Ніколі яшчэ пудоўныя крыніца народнай творчасці не была з такой магучай сілай, як у цяперашні час. Партыя і народ поўны растуць сіл, перады волі і рашучасці ажыццяўляць запавятную мара чалавечтва — будаваць пудоўнае грамадства — камунізм.

Ідэі леныскага перамагаюць у барацьбе за мір, свабоду і дружбу народаў

Таварышы! Ленызм — гэта вялікае інтэрнацыянальнае вучэнне, у ім адлюстраваны спадзяванні і надзеі працоўных усяго свету. Ленызм вучыць, што пралетарыяты змагаюцца перамогай у тым выпадку, калі ён прапаставіць капіталу аб'яднанне сваіх сіл у міжнародным маштабе. Справа з'яўляецца прыгнечаных і эксплуатаемых на ўсім свеце Уладзімір Ільіч Ленін аддаў сваю энэргію рэвалюцыйна-інтэрнацыяналіста. Выхаваныя ў духу леныскай ідэі міжнародныя пралетарыяты сацілізацыі, рабочы клас, народы нашай краіны ястасма ўмацоўваюць вузы дружбы і братэрства з пралетарыямі і працоўнымі ўсяго свету.

Мы ідзем да камунізма ў братнім саюзе з народамі Вялікага Кітая, Польшчы, Чэхаславакіі, Германскай Дэмакратычнай Рэспублікі, Румыніі, Балгарыі, Венгрыі, Албаніі, Дэмакратычнай Рэспублікі В'етнама, Караіскай Народна-Дэмакратычнай Рэспублікі, Мангольскай Народнай Рэспублікі. Сусветны сацыялістычны лагер, які аб'ядноўвае каля мільярд людзей, — гэта сусветна-гістарычная заваява працоўных, найвялікшы трыумф ідэі марксізма-ленынізма. Непарушны садружыцтва сацыялістычных нацый з'яўляюцца магучай апапай сіл міру і прагрэсу ўсяго чалавечтва.

Гістарычныя рашэнні XXI з'езду КПСС сустрэлі гарачую падтрымку народаў сацыялістычных краін, зарубежных камуністычных і рабочых партыяў. Ініцыятыўныя і рабочыя партыі, гаворачы на Савецкім Саюзе да камунізма, гаворачы на сваіх саборах у краінах народнай дэмакратыі, значыць яшчэ кучэй развіццё актыўнасці і культуры, умацоўваць адзінства і культурную ўмацоўваць адзінства сацыялістычных краін і агульным эканамічным дабрыні перамогай ў мірным эканамічным саборніцтве з капіталізмам. Сацыялістычная сістэма, яе поспехі і дасягненні аказваюць велізарны ўплыў на ўвесь ход сусветнага развіцця, натхняюць народы да барацьбы за вызваленне ад капіталістычнай эксплуатацыі і каланіяльнага прыгнёту.

Лены прадбачыў, што прыгнечаныя народы ўзнікнуць на барацьбу з імперыялізмам і разарвуць яго ланцугі. Збываюцца працы леныскай ідэі аб тым, што каланіялізм і залежныя народы ступіць у тое развіццё, якое не можа не прынесці да крыніцы ўсяго сусветнага капіталізма» (Творы, том 33, стар. 457).

Разбураюцца ўстойлівае сістэма каланіяльнага прыгнечання. З кожным годам народы ўсё новых і новых краін Азіі, Афрыкі, Лацінскай Амерыкі выходзяць на шлях незалежнага нацыянальнага развіцця. За апошні год у выніку народнага паўстання была звергнута феадальна-манархія Іраку і ўтворана незалежная Ірацкая Рэспубліка; абвясціла сваю незалежнасць Гвінейская Рэспубліка; звергнуты крывавае деспатычныя рэжымы ў Калумбіі, Венесуэле, на Кубе. Набліжаецца час, калі пад націскам народаў канчаткова разбурацца каланіяльныя рэжымы і там, дзе яны яшчэ існуюць. Гэта будзе вялікай перамога чалавечтва над варварствам каланіялізма.

Недзя, аднак, забываць, што імперыялісты не хочуць добраахвотна адмовіцца ад сваіх прыбыткаў. Яны ўмацоўваюць падпору супраць народаў, якія вырваліся з-пад іх улады. У адных краінах імперыялісты ўсё яшчэ спадзяюцца ўтрымаць сваё панаванне з дапамогай аказваць на рэакцыйнай феадальнай верхаўніцы, наладжваюць меншых і змоваў. У іншых — яны заграваюць з буржуазна-нацыяналістычнымі сіламі, спрабуюць пераагрэбуць іх на свой бок, распальваюць антыкамуністычную істэрыю, інтарэсы поўнага вызвалення народаў ад каланіяльнага прыгнёту патрабуюць яшчэ большага адзінства і згуртаванасці ўсіх антыімперыялістычных сіл.

Савецкі Саюз заўсёды быў і будзе верным другам усіх народаў, якіх змагаюцца за свабоду і сваю нацыянальнае незалежнасць. У сваіх узаемаадносінах з усімі народамі наша партыя і ўрад кіруючыя вялікімі леныскамі прынцыпамі інтэрнацыяналізма. Нашу бескарысліваю дапамогу і братнюю падтрымку высока цэняць народы краін Азіі і Афрыкі, якія стагоддзямі былі аб'ектам грабежу і насяляў з боку так званых «свабоднага свету». Мы і ў далейшым будзем няўхільна кіравацца леныскамі прынцыпамі сапраўднага раўнапраўя, братэрства паміж народамі і неўмагання на ўнутраныя справы.

Цэнтральнай праблемай, якая хвалюе розумы ўсяго чалавечтва, з'яўляецца захаванне міру. Стагоддзямі народы марлі пакачаны з войнамі, пазбавіцца ад няшчасцяў і ахвяр, якія вылікае кожная вайна. Цяпер чалавечтва пашло да таго этапа, калі гэтую «высакародную» задачу можна будзе ажыццявіць.

Савецкі Саюз, усе сацыялістычныя краіны па сваёй прыродзе з'яўляюцца краінамі міралюбівымі, зацікаўленымі ў захаванні і ўмацаванні міру. Тут няма эксплуатацыйных класаў, няма капіталістычных манопалій. Для свайго развіцця сацыялістычныя краіны не маюць патрэбы ў гошчы ўзброенай, у захопе чужой тэрыторыі, у войнах. Наадварот, для будовы сацыялізма і камунізма нам неабходны трывалы і працяглы мір.

Растуць і мацнеюць грамадскія сілы ў сацыялістычных краінах, якія стаяць за мір і беспаспек народаў. Барацьба за мір і мірнае сусінаванне стала патрабаваннем самых шырокіх мас усіх краін. Дэмакратычныя арганізацыі і саюзы, якія аб'ядноўваюць людзей розных поглядаў, патрабуюць міру і спынення гошчы ўзброенай вайны, абароны атамнай і надароднай зброі. У першых рэдах баі, якія разам з іншымі дэмакратычнымі сіламі сваёй краіны выступаюць адзіным фронтам у барацьбе за мір.

Народы бачаць, што Савецкі Саюз і іншыя сацыялістычныя краіны настойліва і паслядоўна ажыццяўляюць палітыку міру і дружбы паміж народамі. У аснове гэтай палітыкі ляжыць леныскай ідэя мірнага сусінавання дзяржаў з роўным сацыяльна-палітычнымі ладам.

Дальнабачная, гібкая і па-ленінску рэалістычная знешняя палітыка Саветскага Саюза забяспечыла велізарны рост аўтарытэту Саветскай дзяржавы на міжнароднай арэне. Яна ўжо не раз расстрайвала небяспечныя антынародныя падкормкі імперыялістычных праціўнікаў міру і міжнароднага саборніцтва. Нават буржуазная прэса вымушана прызнаць, што ініцыятыўна пра мірнае міжнароднае арганізацыянальнае знаходзіцца ў руках Саветскага Саюза. Сакрот гэтай ініцыятывы проста — палітыка міру поўнаасо адынавае інтарэсам нашага народа, нашай дзяржавы.

Для захавання міру выдатнае значэнне маюць гістарычныя рашэнні XXI з'езду КПСС. Выкананне сямігадовага плана, а таксама з'яўленне ў іншых сацыялістычных краінах апапай сусветную сістэму сацыялізму настолькі магучай, што нават заўзятая прыхільніцкі палітыкі сілы зрадуе ўсё беспаспек для іх развіцця вайны супраць сацыялістычных краін. Сучаснае развіццё паказвае, што яшчэ да поўнай перамогі сацыялізма на ямы, пры захаванні капіталізма ў частцы свету, узнікнуць рэальныя магчымасці выключыць сусветную вайну з жыцця чалавечца грамадства.

Знешняя палітыка Камуністычнай партыі і Саветскага ўрада накіравана да дасягнення поўнай разрады міжнароднага напружвання. Савецкі ўрад у якасці першапачаснага мер, які дапамаглі б дасягненню гэтых мэт, прапанаваў заключыць мірны дагавор з Германіяй і нармалізаваць адносіны з Заходнім Берліне.

Савецкі Саюз і іншыя міралюбівыя дзяржавы не могуць мірыцца з тым, што праз чатырнаццаць год пасля другой сусветнай вайны тэрыторыя Заходняй Германіі і Заходняга Берліна яшчэ акупіравана імперыялістамі і выкарыстоўваецца ў якасці базы для падрыхтоўкі новай агрэсіі.

У савецкіх прапанавах аб заключэнні мірнага дагавору з Германіяй і нармалізацыі адносінаў з Заходнім Берліне народы ўбачылі рэальны шлях да аслаблення напружвання і аздараўлення ўсёй міжнароднай абстаноўкі. Патрабаванні народаў — шукаць шляхі да міру ўжо даюць свае першыя вынікі, аказваюць паўны ўплыў на ўрады ЗША, Англіі, Францыі. Дасягнута пагадненне аб правядзенні нарады міністраў замежных спонаў і кіраўнікоў урадаў дзяржаў Усходу і Захаду, чаго дабілася Савецкі Саюз на працягу апошніх год. Калі дзяржавы дзесяці краін Захаду адкінуць у бок насяленні, што накіраваць за гадзі «халоднай вайны», будучы лічыцца з волей народаў, то можна будзе вырашаць карысныя для захавання міру рашэнні, дасягнуць аслаблення міжнароднага напружання.

Дзея захавання міру і пазбавлення народаў ад бедстваў вайны Савецкі ўрад на-

стойліва дабіваецца вырашэння праблем разбруаена, скарачэння узброеных сіл дзяржаў, спынення выпрабаванняў атамнай і надароднай зброі.

Лены вучыць нашу партыю весці палітыку на аснове дварозага ўліку ўсіх нацыйных класавых велічын, унутраных і знешніх, ён вучыць, што мір не прыдзе сам сабе. Народы павінны ў далейшым працягваць асяражнасць, быць пільнымі да розных падкопаў ворагаў міру. Неабходна ўмацоўваць і развіваць сацыялістычную садружыцтва народаў, згуртаваць сілы нацыянальна-вызваленчага руху, усе сілы барацьбы за мір.

З імем Леніна непарушна звязаны ўзнікненне і развіццё камуністычнага руху — магучай сілы сусветнага пралетарыяты ў барацьбе за прагрэс і шчасце працоўных. У дні XXI з'езду КПСС былі яшчэ раз прадэманстраваны адзінства і згуртаванасць шматлікіх атрадаў міжнароднага камуністычнага руху, іх непахісна адданасць марксізму-ленынізму. Наша партыя і ў далейшым будзе ўмацоўваць вузы дружбы і садзінацыі з усімі сацыялістычнымі і рабочымі партыямі свету, адзінства ўсяго міжнароднага камуністычнага і рабочага руху.

Камуністычныя і рабочыя партыі адсталі чыстату марксіска-леныскага вучэння, разграмілі погляды сучасных рэвізіяністаў, выкіркі іх як праслужнікаў капіталізма, адраіліся ад рабочага класа. Перамога над апапайнамі забяспечыла камуністычныя партыі капіталістычных краін, як сапраўдных правядыроў рабочага класа і ўсіх працоўных.

Многія гады нашы класавыя ворагі практыкуюць у пахлёбе на камунізм і на камуністаў. Але, нягледзячы на намаганні імперыялістаў і іх памагачых, вучэнне марксіска-леныскае, ідэі камунізма пашыраюцца па ўсім свеце. «Як праменні сонца», — гаворыць М. С. Хрушчова, — рассяваюць зморк ночы, і ўсё працягнецца, так і ідэі камунізма ўсё больш і больш працякаюць у сваю адна і сэрцы людзей. Як сонца штодня ўсходзіць з усходу, так і камунізм нястрымна распаўсюджваецца па ўсім свеце.

Таварышы! Наша эпоха — гэта эпоха будаўніцтва камунізма, перамогі марксіска-леныскай ідэі. Вялікая прыцягальная сіла гэтых ідэй, якіх — уладары дум усёго перадавога чалавечца, ім належаць будучыны.

Камуністычная партыя, савецкі народ верныя сягу ленынізму. Уся гісторыя нашай партыі, гераічныя барацьбы працоўных, іх поспехі непарушна звязаны з імем Вялікага Леніна, У Камуністычнай партыі савецкі народ бачыць свайго выбранага правядыра, у леныскай палітыцы і мудрым кіраўніцтве — залог новых перамог камунізма.

Адзначаючы 89-ю гадавіну з дня нараджэння Уладзіміра Ільіча Леніна, савецкі народ пад кіраўніцтвам Камуністычнай партыі, у песным адданні з народамі ўсіх краін сацыялістычнага лагера, упэўнена ідзе да вышэйшага камунізма.

Няхай жыць ленынізм — вучэнне, якое пераўтварае свет!
Няхай жыць наша леныскае Камуністычнае партыя!
Слава Савецкаму народу — будаўніку камуністычнага грамадства!
Лад сцягам марксіска-ленынізма, па выпрабаванні леныскай шляху — уперад да перамогі камунізма!
(Доклад тав. Л. І. Брэжнева неаднаразова перапытаў бурнымі, працяглым апладысмантамі).

Вернасць ленынізму — крыніца сусветна-гістарычных перамог партыі і народа

Таварышы! У поўнай і канчатковай перамоце сацыялізма, у нашым імклівым руху па шляху да камунізма мы бачым жыццё ўвасабленне неміручых леныскай ідэі. Усе нашы дасягненні — гэта вынік гераічнай барацьбы савецкага народа, вынік арганізуючай і кіруючай дзейнасці Камуністычнай партыі.

Магучая крыніца сілы і моцы нашай партыі — у леныскай марксіска-ленынізму. Ва ўсім, у вялікім і малым, яна кіруецца вучэннем Вялікага Леніна. Ніколі і нікому яна не дазвалала парываць рэвалюцыйныя прынцыпы ленынізма. Паслядоўна леныскай палітыцы, высокай ідэйнасцю, згуртаванасцю сваіх рэалізацыйных барацьбы за інтарэсы працоўных, Камуністычная партыя заваявала даўрэ і любо народных мас.

Наша партыя зыходзіць з таго, што растуць сілы грамадскага развіцця, усіх рэвалюцыйных пераўтварэнняў з'яўляюцца народнай масы. Лены вучыць, што абавязальнае вопыту мас, веданне іх жыцця, інтарэсаў і запатрабаванняў, пастаянная сувязь з масамі — гэта абавязковая ўмова паспяховай дзейнасці партыі. У жыцці, у практыцы, у вопыце мас партыя чэрпае вялікую мудрасць для правільнага вызначэння шляхоў і сродкаў камуністычнага будаўніцтва.

Камуністычная партыя за апошнія гады аднавіла і далей развіла леныскай нормы партыйнага жыцця. Яна паслядоўна праводзіць прынцып дэмакратычнага цэнтралізма, метал калектывнага кіраўніцтва ва ўсіх звонках партыйнага, дзяржаўнага і савецка-партыйнага будаўніцтва. У выніку яшчэ больш павялічыліся і ўмацаваліся ў сувязі з масамі, яшчэ вышэй узнялася актыўнасць савецкага народа.

Партыя атрымала ў спадчыну ад Леніна вялікае рэвалюцыйнае мастацтва, умненне на крутых паваротах з улікам новай абстаноўкі намачаць правільную лінію, перабудоваць сваю арганізатарскую і палітычную работу. Можна з поўнай падаставай сказаць, што апошняе пацвярдзенне было крутым гістарычным паваротам у жыцці краіны, які запатрабаваў ад партыі смеласці і творчага вырашэння насуперыць пытанню ўнутранай і знешняй палітыкі Саветскай дзяржавы, выпрацоўкі новых форм і метадаў кіраўніцтва.

Пры актыўнай падтрымцы ўсяго народа партыя распрацавала і ажыццявіла рад смелых, сапраўды рэвалюцыйных мер у кіраўніцтве камуністычным будаўніцтвам. Па ініцыятыве Цэнтральнага Камітэта партыі была паспяхова ажыццяўлена перабудова кіравання прамысловасцю і будаўніцтвам, праведзена рэарганізацыя машына-трактарных станцый. Былі ўнесены карысныя змены ў савецкае заканадаўства, у павяшэнне народнай гаспадаркі краіны, у падатковую і нарытоўчую палітыку. Расшыраны правы саюзных рэспублік, праводзіцца перабудова сістэмы народнай адукацыі. Жыццё паказала жыццятворныя вынікі гэтых пераўтварэнняў, якія маюць вялізарнае палітычнае і эканамічнае значэнне.

Улічваючы новыя ўмовы, новую абстаноўку, партыя зрабіла рашучы паварот нашых кіруючых кадраў да глыбокага вучэння эканомікі, да жыццёва пільнай арганізатарскай і палітычнай работы з масамі. Яна выходзіць іх у духу высокай працаўладнаснасці і вернага служэння народу. Партыя вучыць, каб кадры былі па-ленінску прынцыповыя, дасканала ведалі па-

ручаную ім справу, былі непрымірныя да недахопаў, зольныя падтрымліваць і ажыццяўляць новае, перадавое ў практыцы камуністычнага будаўніцтва.

Як праў Ленін, называючы нашу партыю партыяй рэвалюцыйных пераўтварэнняў, партыя наватараў! Не ставіла на месцы, не супакоўваліца на дасягнутым, абавязкова ісці ўперад — у гэтым і выражаецца леныскай стэль работы. «Уся справа ў тым, — ісаў Уладзімір Ільіч Ленін, — каб не здавальняцца тым умненнем, якое выпрацаваў у нас рэвалюцыйнае воля, і ісці абавязкова далей, дабіваючы абавязкова большага, пераходзіць абавязкова ад больш лёгкіх задач да больш цяжкіх. Без гэтага ніякі прагрэс наогул немагчымы, немагчымы і прагрэс у сацыялістычным будаўніцтве». (Творы, том 28, стар. 172).

Гэтым запавятам Леніна і кіруючыя Камуністычная партыя, смела пракладваючы новыя, няведаныя шляхі ў будучыню, з кожным годам ставячы і вырашаючы новыя і ўсё больш грандыёзныя задачы.

Мабілізуючы масы на ажыццяўленне чарговых задач, партыя бязлітасна змагаецца супраць усіх, хто цягне назад, хто спрабуе звесці яе з леныскага шляху. Восем чаму партыя, пры гарачым адданні ўсяго савецкага народа, з такой аднадушнасцю і рашучасцю ідэя і палітычна разграміла агідную антыпартыйную групу «воўшчыкаў» і раскольнікаў — Малікава, Кагановіча, Молатава, Булганіна і Шапілава, якая вала барацьбу супраць леныскай генеральнай лініі партыі, супраць палітычнага курсу, прынятага XX з'ездам КПСС, супраць кіруючай роў партыі. Гаворачы словамі Леніна, наша партыя адкінула з дарогі гэтых адшпаченцаў «з такой жа лёгкасцю з якой чыгуначны поезд адкідае трэскі». (Творы, том 26, стар. 271).

Мы ўпэўнена ідзем уперад, узяўшы эканоміку і культуру, жыццёвы ўзровень народа, Партыя творча развівае леныскае вучэнне на аснове абгулявання вопыту камуністычнага будаўніцтва. Непарушна сувязь тэорыі і практыкі — каранная асаблівасць усяй дзейнасці Камуністычнай партыі.

Народы Саветскага Саюза па праву ганарыцца вынікамі свайго стваральнай працы. Ва ўсім нашых поспехах яны бачаць плённы і па-ленінску прынцыповы дзейнасць нашай партыі і яе Цэнтральнага Камітэта на чале з верным вучнем Леніна, таленавітым арганізатарам, выдатным дзеячом Камуністычнай партыі, Савецкай дзяржавы і ўсяго міжнароднага камуністычнага і рабочага руху Мікітам Сяргеевічам Хрушчовам.

Камуністычная партыя нястомна працягвае клопаты аб умацаванні палітычнай і эканамічнай магучасці нашай дзяржавы, развіцці савецкай дэмакратыі, павышэнні актыўнасці народных мас і шырокім уцягненні іх у справу кіравання дзяржаўным, гаспадарчым і культурным будаўніцтвам. Партыя паслядоўна праводзіць лінію на паступовы пераход функцый, выконваемых дзяржаўнымі органамі, у веданне грамадскіх арганізацый.

Лаўрэаты Ленінскіх прэмій

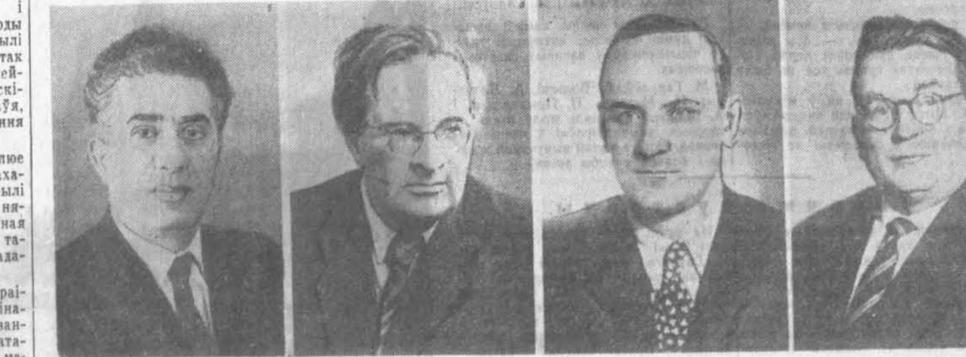

М. Ф. ПОГОДИН
Прэмія прысуджана за драматычную трылогію: «Чалавек з ружом», «Крамлёўскія куренты», «Трэцяя палітычная».

М. А. ЛУШАУ
Прэмія прысуджана за рамана «Шлях Абая» (кніга першая — «Абая», кніга другая — «Шлях Абая»).

А. П. КИБАЛЬНИКАУ
Прэмія прысуджана за помнік Ул. Ул. Маскоўскаму ў Маскве.

А. П. ДАУЖАНКА
Прэмія прысуджана за літаратурны кінасцэнарый «Пэлама аб моры».

А. І. ХАЧАТУРАН
Прэмія прысуджана за балет «Спартак».

М. М. ШТРАУХ
Прэмія прысуджана за выкананне ролі Ул. І. Леніна ў кінафільме «Апазданні аб Леніне».

Б. А. СМІРНОУ
Прэмія прысуджана за выкананне ролі Ул. І. Леніна ў спектаклі МХАТ «Трэцяя палітычная».

В. П. САЛАУЭУ-СЯДОУ
Прэмія прысуджана за песні: «О дарогу», «Падмаскоўныя вёсцы», «Вёрсты», «Калі б хлопцы ўсёй зямлі», «Марш накімаўцу».

Заўсёды з народамі

Вядомы празаік і драматург Ілья Гурскі — прадаўжальнік таго пакалення пісьменнікаў, што прыйшлі ў беларускую літаратуру ў канцы 20-х гадоў. Воліты, набыты пісьменнікам-каміюністам у гады грамадзянскай вайны і ў першае дзесяцігоддзе мірнага сацыялістычнага будаўніцтва, іпапог яму знайчы найбольш надзейныя тэмы для сваёй літаратурнай працы і стварыць праўдзівыя вобразы саўвясных людзей.

За 30 год плённай літаратурнай дзейнасці І. Гурскі напісаў больш дзесяці п'ес, дзесяці аповядаў, аповесці «Лясныя салодкі», роман «У агні». Цяпер пісьменнік працуе над раманам «Мір халінам».

Нарадзіўся Ілья Данилавіч Гурскі 14 красавіка (па ст. ст.) 1899 г. у вёсцы Замосце Уздзенскага раёна Мінскай вобласці ў сям'і селянска-дзедзяка. У чатырнаццацігадовым узросце пачаў самастойна працоўна жыць — працаваў батраком у маёнтку, а ў 1916 г. паступіў на Абухаўскі завод у Петраградзе. Працоўны на заводзе, І. Гурскі прымаў актыўны ўдзел у рэвалюцыйным руху.

У рады Камуністычнай партыі ўступіў у 1919 г. У 1919—1924 гг. служыў у Чырвонай Арміі, удзельнічаў у баях на Паўднёвым і Заходнім франтах.

Дэмабілізаваўшыся з Чырвонай Арміі, І. Гурскі працаваў у Мінску на розных кіруючых пасадах. Закончыў Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт і аспірантуру пры Акадэміі навук БССР. У 1935 — 1941 гг. радаваў газету «Літаратура і мастацтва».

Да Вялікай Айчыннай вайны пісьменнік працаваў пераважна ў галіне драматургіі. Першая яго п'еса «Новы дарогай» была надрукавана ў 1928 г. Пачынаючы з гэтага года, адна за другой пачынаюцца п'есы «Дрыгва», «Качагары», «Мадзі», «На краях усходніх», «Новы горад», «На варце», «Патрыёты» і інш.

У сваёй творчай дзейнасці пісьменнік заўсёды выходзіў з уліку нагоды партыі аб літаратуры. Ён распрацоўвае найбольш актуальныя праблемы, паказаныя жыццём, імяцца, каб яго творы дамагалі партыі і народу ў ажыццяўленні велічазнага плана будаўніцтва сацыялізму ў нашай краіне.

Значным творчым дасягненнем пісьменніка была п'еса «Качагары», напісаная ў 1929 г. і ў хуткім часе пастаўлена на сцэне Другога Дзяржаўнага беларускага тэатра, цяпер Тэатра імя Яўба Коласа.

Асноўнае месца ў п'есе адведзена паказу рабочага класа, які ў жорсткай барацьбе з беларускімі буржуазнымі нацыяналістамі адстае справу індустрыялізацыі рэспублікі. Сарваўшы маску з «сёброў народа», аўтар выкрывае іх, паказвае, як прадавалі іны інтарэсы беларускага народа за межамі імперыялізму. Лічыцца не выкрыццямі ў той час, асобныя беларускія нацыяналісты, убацькаваны сябе на сцэне, шыльмавалі п'есу і патрабавалі яе знішчыць у рэпертуары. У абарону «Качагары» і яе аўтара выступіла саўвясная грамадская асяродак станаўча ацаніла гэты надзвычайны твор.

У п'есе «Новы горад» (1931) адлюстраваны важны этап у жыцці рабочага класа Саўвяснай Беларусі — пераход да сацыялістычнай індустрыялізацыі. П'еса вяртаецца пасля перамогі ў гледачоў. Яна садзейнічала палітычнаму выхаванню саўвясных людзей, мабілізавала іх сілы на вырашэнне народнагаспадарчых задач, на барацьбу з перахыткамі мінулага ў сьвяслоўных людзей.

П'есы «Качагары» і «Новы горад» лашавыкі тэматыку і праблематыку беларускай літаратуры. Гэта былі па сутнасці першыя творы, прысвечаныя паказу жыцця і барацьбы рабочага класа.

У п'есе «Патрыёты» (1939) драматург адлюстраввае барацьбу саўвясных людзей з ворагамі народа, шпіёнамі і дыверсантамі. Дзеянне п'есы адбываецца ў адным з пагранічных калгасоў.

Сярод твораў, напісаных у гэты час, асобнае месца на глыбінні і выразнасці думкі займае аповяд «Перад бурай». У ім пісьменнік стварае яркі вобраз вялікага правядра працоўных У. І. Леніна ў час яго знаходжання ў Рэвіне. Аўтар паказвае, як Ільіч, апынуўшыся ў складанай і небяспечнай абстаноўцы, кіраваў партыяй і рэвалюцыйнай барацьбой працоўных, які ён, наглядаўчы на цяжкія ўмовы, настолькі зацікаваў літаратурнай працай. Пісьменнік знайшоў свежыя срэды для абмадэўкі вобраза правядра працоўных, яго глыбокай чалавечнасці, сімпііцыі ў абыхжаны і людзі.

Аповяд «Перад бурай» камуністычна пабудавана строіна і проста. Яно вызначаецца псіхалагічнай напружанасцю, мастацкай выразнасцю і жывым праўдзівасцю.

У гады Вялікай Айчыннай вайны І. Гурскі, як і многія беларускія пісьменнікі, працаваў у франтаным друку. Ён часта выступаў у артыкулах, нарысамі і аповядаваннямі, у якіх выкрываў дэкае свавольства фашысцкіх захопнікаў, іх крывадушную і ўвядуваю гуманнасць і шчыльняццю.

У аповядаваннях («Сялы музыкант», «Сцяпка Варыга», «Складаныя ношкі», «Дзяткіна ў шымляі», «Самнаццаты і інш.), напісаных на вайнавы тэмы, пісьменнік праўдзіва і пераканальна паказвае саўвясны народ і яго нявольных партызанаў. Ствараючы вобразы саўвясных людзей, Гурскі адбіраў для абгульчэння найбольш важныя, тыповыя ў іх дзейнасці, не адыходзячы ад жыццёвай праўды.

Тэма барацьбы з фашысцкімі захопнікамі пісьменнік прысвядуў аповесці «Лясныя салодкі» (1944) і роман «У агні» (1952).

У аповесці аўтар пераканальна

паказвае, як гераічны беларускі народ вёў баівацкую барацьбу з нямецка-фашысцкімі захопнікамі. У ёй выразна раскрытае саўвяснае гераізм, мужнасць і адданасць саўвясных людзей справе аборны Радзімы, іх глыбокая вера ў перамогу.

Сярод аповесці разгортаецца ў храналагічным плане. Дыялогі, у якіх служыў батальёнам камісар Рыгор Гарашчына, пасля п'яжка бою пад Мінскам адступіла. Дзяка раенага Гарашчына калгаснікі знаходзяць у лесе. Пасля напярэйкі ён

арганізаваў партызанскі атрад і вядзе баівацкую барацьбу з акупантамі. Атрад вырастае ў брыгаду, становіцца грознай сілай для ворага. Аўтар паказвае, як партызанскі рух у Беларусі, пад неперасным кіраўніцтвам Камуністычнай партыі, ператварыўся ва ўсенародную барацьбу.

Галоўным гераем аповесці з'яўляецца Рыгор Гарашчына. Вобраз гэтага адважнага, мужнага і знаходлівага камандзіра вышпаны пераканальна і праўдзіва. У аповесці створаны рад вобразаў бесстрашных лясных салдат — Мірона, Гальшына, Міхаса, Марыны і інш. Аднак пісьменніку не ўдалося стварыць паўнакронныя вобразы ўсіх партызанаў. Многія з іх аформіліся бледнымі, сухімі, глыбока не раскрыты іх унутраныя жыццё, псіхалагія.

Аповесці «Лясныя салодкі», ягледзячы на недахопы ў характарыстыцы асобных гераю і прамерную абдыраванасць сюжэта другарудымі дэталімі, пакідае добрае ўражанне.

Шматлікія аповяды, напісаныя ў гады Айчыннай вайны, а таксама аповесці «Лясныя салодкі» былі для пісьменніка свавольствам падрыхтоўчым этапам для стварэння вялікага рамана «У агні». У гэтым творы пісьменнік, баіруючыся на гістарычных фактах, шырока і праўдзіва адлюстраввае партызанскі рух на Беларусі ў гады Вялікай Айчыннай вайны. Ён паказвае як лепшыя сымны і дочки беларускага народа — гераічны партызаны, натхненныя выправавай гвардыі камуністаў, мужна і смела аказвалі арганізавае супраціўленне фашысцкім ордан.

У цэнтры рамана — вобраз кіраўнікоў партызанскага падполля, партызанскага руху і радах камуністаў, чыя непіхасная воля цэментавала народных мошчуаў, несучы ў сабе гераічны пачатак і несакуршальную сілу саўвяскага народа — пераможцы ў вайне.

Увясобленнем волі і розуму партыі выступае ў рамане сакратар ЦК генерал-лейтэнант Варшынін, вобраз якога раскрытаецца ў дзеянні, у аб'ектаў творчача вырашэння балявых задач. Кіруючы партызаным падполлем і партызанскім рухам, ён адна ўсе свае сілы і здольнасці вялікай справе вызвалення роднай асяродкі ад фашысцкіх захопнікаў.

Найбольш поўна раскрыты ў рамане вобраз кіраўнікоў мінскага падполля, камандзіра алуначэння партызанскіх атрадаў Вяліскага. Сын рабочага і сын у мінулым рабочы, Вяліска да вайны працаваў інструктарам мінскага гаркома, а затым сакратаром аблома. Маючы вялікі вопыт партызанскай работы, ён з першых дзён вайны арганізаваў падполле: адканоўвае вакол сябе найбольш вытрыманых і загартаваных камуністаў, наладжвае патасмныя яткі і выданне падпольнай газеты «Звязда», працякую ўнімае народ на барацьбу з акупантамі, усяляе ўпэўненасць неперажанасці Саўвяскай Радзімы.

У цяжкіх умовах акупацыі Вяліска дзівячына росту партызанскіх арганізацый і шырокага ўдзелу народных мас у барацьбе з ворагам.

У рамане створаны праўдзівыя вобразы і другія камуністаў: Высоцкага — камандзіра партызанскага алуначэння, Турчынчы — сакратара райкома, Гушчына — работніка Гомельскага аблома, Граноўскага — вайскавога камісара, Каржаневіча, Стралцаўска, Нагорнага і іншых адважных і загартаваных уздольнікаў падполля.

У рамане Камуністычная партыя выступае арганізатарам масавага партызанскага руху на Беларусі.

Думка аб усенародным характары партызанскага руху на Беларусі праходзіць праз увесь раман. Пісьменнік настолькі падкрэслівае, што з ворагам ваявалі не толькі тыя, хто меў зброю і ўдзельнічаў у баях аперачыіх, але ўвесь беларускі народ, які гераічна змагаўся з ворагам і веруў у перамогу. Стары калгаснік Тарас Нявола, ціці, мірны чалавек, «які, абудам забівае фельдфебеля і мужа прымае смерць ад ворага».

На барацьбу з ворагам узяліся старая жанчына Тарасіха, малая дачка Тамара Нявола, Марыся Сасноўская, хлапчук Сцяпан Варыга і многія народныя месціны.

У рамане даволі шырока паказана дзейнасць рабочых падпольных асяродкаў у гарадзкіх частках. З'яўляюцца Дуброўна, якую кіраваў іжынер-паравознік Зорын. Па яго ўказанню рабочыя арганізаваўлі дыверсіі, пусквалі над адрон варажыя шпалоны з тэхнічай і людскімі рэзервамі, падрывалі паравозы, анішчалі сувязь і тым самым паралізавалі ворага.

Пісьменнік выкрывае нечуванна злучэнні гітлераўскіх талавараў — Куба, Гофмана, Гродынгера, Волера, Бергера, Кугельмана, Тауберта і іншых, якія марадэрычалі, палілі гарда, вёскі, забівалі рабочых, сялян, бізлітасна адзеквалі над яўрэйскім нясельніцтвам.

У асобе Пеначкіна, Зміёнака, Гаррабурды, Сапуныч у рамане раскрыта антынародная дзейнасць адчытапенцаў, адраднаўцаў і адрадаў чалавечача грамадства.

І. Гурскі, строга прытрымліваючыся гістарычным фактам, спрабуе раскрыць крыніцы, якія жылілі партызанскі рух, усебакова ахапіў падзеі, паказвае перавагу свавольства свавяскага народа над фашысцкімі захопнікамі. У гэтых адносінах твор «У агні» значна адрынаецца ад аповесці «Лясныя салодкі».

Раман з тым твор мае і поўныя недахопы. Аўтар не здолеў па-сапраўднаму арганізаваць шматлікі сюжэтыныя лініі ў адзінае кампаніацыйнае філае. Раман атрымаўся перагучнаым эпізодамі, карцінамі, вобразамі, якія не спрыяюць раскрыццю і паглыбленню асноўнай ліні творы. Тут выведзена больш васьмідзяці станаўчых гераю і каля двадцяткі адмоўчых, але многія з іх не раскрыты.

Не вызначаецца твор і выразацямі вока. Героі (ды і сам аўтар) часам як бы гураюцца трышчымі і сакавітых выразаў, гавораць штучна і шма.

Не менш раман І. Гурскага «У агні» сведчыць аб поўным творчым росце пісьменніка, аб імкненні яго ўсебакова асясваць велічынны падзеі ўсенароднага партызанскага руху, паказаць веліч і магутнасць саўвяскага народа.

І. ЖЫДОВІЧ.

Прывітанне юбіляру

У сувязі з 60-годдзем І. Д. Гурскага праўленне СП Беларусі накіравала яму наступнае прывітанне:

Дарэі Ілья Данилавіч!

Горава вынішчэ Вас—аднаго з нашых старэйшых таварышаў па яру, пісьменніка-каміюніста, патрыёта Радзімы—з 60-годдзем з дня Вааша народжэння.

Ваі жыццёва і творчым шлях—прыклад служэння народу, ідэям і справе Камуністычнай партыі. Юнаком прыхайшым з вёскі ў Петраград і паступішым на Абухаўскі завод, Ваі зызалі соў лё з рабочым класам, з партыяй, затым зызаліся на франтах грамадзянскай вайны. Распаўшым літаратурную дзейнасць у другой палове дваццатых гадоў, Ваі нямаю зрабілі для развіцця беларускай саўвяскай драматургіі. Заслужаны поспех мелі ў гледачэ спекталі па Ваішых п'есах «Качагары», «Новы горад» і іншых, напісаных на жыццёва важныя тэмы.

У гады Вялікай Айчыннай вайны Ваі паказалі сябе памынным саўвясным патрыятам; як ваенны журналіст і пісьменнік дапамагалі народу ў свавольчым барацьбе супраць фашысцкіх захопнікаў.

Новых поспехаў Ваі дасягнулі ў сваёй творчасці ў пасляваенныя гады, калі побач з працам работы ў жанры драматургіі выступілі, як празаік. Аповесці «Лясныя салодкі», зборнік аповядаў «У агні» з'яўляюцца добрым укладом у сучасную беларускую прозу. Заслужовае шыраў ўражанне Ваіна работа над нарыскаю прозаю. Заслужовае шыраў ўражанне Ваіна работа над нарыскаю прозаю. Заслужовае шыраў ўражанне Ваіна работа над нарыскаю прозаю.

Ваі раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі.

Ваі раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі.

Ваі раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі.

Ваі раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі.

Ваі раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі.

Ваі раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі.

Ваі раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі.

Ваі раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі.

Ваі раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі.

Ваі раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі.

Ваі раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі.

Ваі раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі.

Ваі раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі.

Ваі раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі.

Ваі раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі.

Ваі раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі.

Ваі раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі.

Ваі раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі.

Ваі раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі.

Ваі раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі.

Ваі раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі.

Ваі раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі.

Ваі раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі.

Ваі раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі.

Ваі раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі.

Ваі раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі.

Ваі раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі.

Ваі раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі.

Ваі раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі.

Ваі раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі.

Ваі раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі.

Ваі раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі.

Ваі раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі.

Ваі раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі.

Ваі раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі.

Ваі раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі.

Ваі раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі.

Ваі раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі.

Ваі раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі.

Ваі раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі.

Ваі раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі.

Ваі раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі.

Ваі раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі.

Ваі раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі, оым раманам аб перамозе Кастрычніцкай рэвалю

Каб прыгажэў наш горад

Калі кожны прыбра каля свайго дома, усе свет будзе частым Кітайскай прыказка.

Сямігадовы план развіцця народнай гаспадаркі СССР прадугледжвае далейшае паліпашэнне культуры і бытавога абслугоўвання насельніцтва. Мерапрыемства нашай партыі ў гэтай галіне знаходзяць гарачы пошук у сэрцах працоўных.

Гродна — вялікі старажытны горад. Тут, як і ў кожным іншым адзін з гарадзкіх цэнтраў, многа цікавых мясцін. Калісьці ў горадзе красаваліся толькі касцёлы ды царквы. Цяпер — гэта сучасная будучыня пачыноўка: крамы, рыштыванні, навісеныя шматпавярховыя дамы. Хай і не ўскладае канчатковы сілэт горада, аднак гэта нікога не бянтэжыць, мы ведаем, што неўзабаве наш горад будзе яшчэ больш прыгожым. Ён і цяпер, калі гадзіцца з прынамжам «Пышак», радуе вачэй новымі будоўлямі, паркамі, скверамі.

І ўсё ж дзе-нідзе мазольчы вочы нездарочна з'яўляюцца. Што б вы падумалі пра чалавечка, які б аправуў на себе прыгожы і дарэгі новы касцюм, а паверх яго налітаў стары, брудны, у лацінах плашч?

Дэмак! — казалі б вы.

Штосці падобнае ў Гродна атрымаўся ў шырокакрылым кінатэатры. Замест таго, каб гэты прыгожы і дарэгі новы касцюм паставіць на цэнтральнай Савецкай плошчы, яго ўнісулі між старых, дапаўняючых. У выніку кінатэатра атрымаўся не выдатны. Выход з гэтага аб'ёмнага вачэй, якая вечарамі так залаціцца людзьмі, што ні прайсці, ні праехаць! Так здарылася таму, што ў аб-

калі паглядзець на пасаджаных дрэўцаў, то перастане захапляцца Зеленага ідзе на самую лёгкую шляху — садзіць дрэўцы, якія маюць малую дэкаратыўную вартасць, але хутка растуць. А чаму б не асадыць адну вышнюю ліній, другую — бярозой, трэцюю — каштанам, арабай і г. д. Гэтыя дрэўцы нават можна было б назваць Кантанавы, Ліпавы, Арабавы, а не Смочны, Крывыя, Падольныя ці яшчэ горш.

Не лепшыя справы з кветкамі ў гарадскім парку. Калі за сямейства ліставых ў Гродна «аддуваюцца» амерыканскі клён і таполя (нават розных кветак у парку і на вуліцах горада штогод красуюць толькі хуліасочныя хрышчавыя).

У Гродна ў мінулым годзе была арганізавана выстаўка кветак, выгадаваных пенсіянерамі і хатнімі гаспадынямі. Трэба было бачыць, якое багацце прынеслі на выстаўку ў парк гэтыя людзі! Чаму б дырктару Зеленага тав. Чамейку і дырктару гарадскога парку тав. Марозу не паспрабаваць з аматарамі кветкаў? Чаму б не параціць з імі пра асадыненне горада?

У Гродна шмат мастакоў-прафесіяналаў. На жаль, у гарадскім парку заблытаў на іх. Вось чаму амаль усе, што робіцца для ўпрыгожвання горада, не адпавядае эстэтычным патрабаванням працоўных.

Самае ж важнае ў тым, каб людзі, якія ствараюць прыгожы, не рабілі з гэтых праектаў сакрэтаў. Неабходна, каб шырокі колы працоўных актываў ўдзельнічалі ў ўсім мерапрыемстве па добраўпарадкаванню горада.

І. СЯМЕНАЎ, мастак.

За майстэрства і дзяржанне ў музычнай творчасці

(Заканчэнне. Пачатак на 3-й стар.)

«Дзяўчыну з Палесся» Цікоцкага. Значыць, справа ў многім залежыць ад таго, як мы здолеем арганізаваць гледацкі, прыцягнуць іх на нашы спектаклі. Аб стварэнні нацыянальнага рэпертуару для опернага тэатра павінны былі клапаціцца і Міністэрства культуры і Саюз кампазітараў Беларусі.

Нама цудоўная рэчаіснасць выклікала для жыцця выдатны народны рух — універсітэты культуры. Вялікае месца тут займае азнамяненне з музычнай культурай шырокіх мас. На жаль, работа ўніверсітэтаў культуры пшчана на самай. Аб гэтым гаварыў музыкантаў І. Нісвеніч. Для ўніверсітэтаў не складаныя вучэбныя планы, няма дастатковай колькасці тэматыку лекцый, падрыхтаваць неабходна для іх матэрыялы, каб людзі маглі развіваць свой музычны круггляд і выходзіць мастацкі густ. Дарчы, прылігае Нісвеніч, з гэтым з'яўляюцца і пытанні прапаганды нашай музыкі. Калі сімфанічны і харавы тэатры яшчэ гучаць у канцэртах, то асобныя інструментальныя п'есы і ансамблі не гучаць нідзе па-за Гэта атрымаўся тама, што пры філармоніі ў нас не створана ні аднаго камернага ансамбля выканаўцаў. І. Нісвеніч крытыкуе філармонію за тое, што беларуская музыка слаба прадстаўлена ў шырокай сетцы музычных лекторыяў, ён гаворыць аб паліпашэнні падрыхтоўкі музыкантаў кінатэатраў.

Музыкантаў Л. Мухарынская паддзілілася думкамі адносна таго, што тэатр разумець пад сучаснасцю тэатра і якімі сродакамі і музычнымі абразамі дасягаецца гэтае ўражанне сучаснасці ў сімфанічных Цікоцкага, Багатырова, Галева, у кантатах Пуксты, Семянкі, Кузняцова і інш.

У рабоне з'яўляўся ўдзел вялікай група стваральнікаў музыкі ў самадзейнасці. Ах і ім выступілі заслужаны дзеят культуры, самадзейны кампазітар П. Насач і дырктар Прасіцкага музычнага вучылішча М. Салапаў. Яны гаварылі аб запатрабаванні, якія прад'яўляюць на іх пэсеннікі сваім мастацтвам — кампазітарам-прафесіяналам. А гэтыя запатрабаванні не малыя: самадзейны аўтары маюць патрабу ў пастаяннай метадычнай дапамозе з боку дамуўтараў. Салапаў прасіць Саюза кампазітараў, Салапаў прасіць беларускіх кампазітараў звярнуць увагу на стварэнне аб'ектнага рэпертуару для самадзейных сімфані-

ных аркестраў, якія ўнікалі цяпер у раздз абласных цэнтраў рэспублікі.

— Значэнне нашага з'езду вельмі вялікае для ўсёй культуры нашай краіны і асабліва для культуры Савецкай Беларусі, — так пачаў выступленне сакратар Ц. Ансюн. Ён кампазітараў СССР С. Ансюн. Ён адзначыў, што музычнае мастацтва Беларусі ўступіла на новы шлях развіцця і знаходзіцца цяпер на ўздыме. Прамоўца выказаў агульнае аб тых, якіх выканаўчых калектываў, такіх, як Акадэмічная капэла, Сімфанічны і Народны аркестры. Рост таленавітых выканаўцаў абавязвае кампазітараў ствараць для іх магчымы рэпертуар розных жанраў.

Далей Ансюн гаварыў, што беларуская музыка заклякана ў вялікім паходзе за сучаснасць занадч належана месца на ўсім савецкім музычным мастацтве. Але, адраджаючыся ў гэты творчы паход, кожны савецкі мастак павінен правярць, як ён да гэтага падрыхтаваў. І вост вах з'езд, сказаў Ансюн, з'явіўся спецасабіва прайсці творчы сіл і магчымасці. З праслуханных твораў выдзелены тры асабліва вядомыя мастацтвам на-ранейшым вельмі востра стаіць перад беларускім кампазітарскай арганізацыяй.

Гаворачы аб тым, як наша сучаснасць адраджаецца ў беларускай музыцы, Ансюн перш за ўсё спаслаўся на Пятю сімфонію Я. Цікоцкага, скарпціны канцэрт П. Падкавырана і рандэлю Д. Камінскага. С. Ансюн зазначыў, што ён пакуў не бачыць у беларускіх музыкантаў асмелых публіцыстычных выказванняў, праблемнай крытыкі.

На з'ездзе таксама выступілі кампазітары І. Беларусец (Масква), Я. Медыньш (Латвія), З. Хагагарын (Арменія), паст А. Бачыла, дырктар Беларускай філармоніі П. Левашоў, начальнік Упраўлення па справах мастацтва Я. Паратэў, загаднік навуковай часткі Гомельскага ўніверсітэта культуры М. Хаец.

Трыці з'езд кампазітараў рэспублікі напружана працаваў. Больш дзясетка трактараў возіць счыны сям'якам, Палаводы і механізатары саўгаса «Арэса» ад цямна да цямна завіхаюцца на полі.

І ўсё ж рабочыя саўгаса ўмеюць «выражыць» час, каб зайсці ў месці клуб і пачытаць свежую газету і часопісы.

Бесперабойна працуе Забалацкая сельская бібліятэка. Тут паслі працоўнага дня многа народа. Хто прышоў абмяніць кнігу, хто на рэпетыцыю гуртка мастацкай самадзейнасці, які рыхтуе першамайскую канцэртную праграму. Усе цікавае навінамі, рашэннямі загадніку бібліятэкі Федару Карабейніку, які лепш і прыгажэй афарміць стэндзі, фотамонтажы, прысвечаныя гістарычным раішчым XXI з'езду КПСС. Той уважліва выслухоўвае парадзі і часта пасля такой размовы барыцца за аловак і паперу, каб накідаць эскіз новага мантажу. Мы сфатаграфавалі Федара Іаўле-

ра — праводзіць шырокую культурна-масавую работу сярод гледацка, арганізаваць не менш гаднаго тэматычнага паказу фільмаў, не менш адной канферэнцыі кінагледцаў або справадачы механіка перад насельніцтвам.

Прадугледжваецца таксама, каб кінематэатр, яго памочнік і матэрыялазнаўца, храніцельна-дырэктар за час конкурсу павысілі свае кваліфікацыйныя катэгорыі.

Для сельскіх стаяцянараў, якія выканваюць усе ўмовы конкурсу, устаноўлены тры грашовыя прэміі: першая — дзве тысячы рублёў, другая — 1500 рублёў, трэцяя — адна тысяча рублёў.

Кінаўстаноўкам, якія атрымаюць прэміі, будзе прысвоена званне «Лепшы сельскі стаяцянараў вобласці». Яму будзе ўручаны спецыяльнае дыплом.

Я. КАЛЯДА.

Вясна над Арэсай

Угаманілася, увайшла ў бераті Арэса. Цяпер яна не прагражае ні палям, ні будынкам саўгаса.

На прамым і левым берагах ракі кіпяць напружана праца. Больш дзясетка трактараў возіць счыны сям'якам, Палаводы і механізатары саўгаса «Арэса» ад цямна да цямна завіхаюцца на полі.

І ўсё ж рабочыя саўгаса ўмеюць «выражыць» час, каб зайсці ў месці клуб і пачытаць свежую газету і часопісы.

Бесперабойна працуе Забалацкая сельская бібліятэка. Тут паслі працоўнага дня многа народа. Хто прышоў абмяніць кнігу, хто на рэпетыцыю гуртка мастацкай самадзейнасці, які рыхтуе першамайскую канцэртную праграму. Усе цікавае навінамі, рашэннямі загадніку бібліятэкі Федару Карабейніку, які лепш і прыгажэй афарміць стэндзі, фотамонтажы, прысвечаныя гістарычным раішчым XXI з'езду КПСС. Той уважліва выслухоўвае парадзі і часта пасля такой размовы барыцца за аловак і паперу, каб накідаць эскіз новага мантажу. Мы сфатаграфавалі Федара Іаўле-

віча за афармленнем перспектыўнага сямігадовага плана развіцця саўгаса «Арэса» (эдымак зверну). Ён палобраў фатаздымкі з жыцця і працы арэсайцаў, зрабіў замалёўкі з натуры, каб дапоўніць панарамы мантажу.

А хто гэта сшыўшыся каля насценнай газеты «Робчы Арэса»? Чаму рабочыя, глянушы на малюнак-карыктурну і прычатыны скупы, але калючы радкі, смяюцца? (Эдымак злева).

На малюнку насценнага загадніку жыццядобуцары Федары Сідоранка. Есьць за што накрытыкаваць запалючана фермы Абазаванцельствы па палітэарнісці прадуктаў жыгаладоўлі бяр'вы высокай, а працуе, як можа гарыць. Не! Так пэснах не дасягнуць, — падводзіць вынікі насценнага та. На другім малюнку — шафёр саўгаса Мікалай Месіч. Няхай менш зглядае ў закусачныя. Шафёр павінен шчыроўна садзіцца на вуліцу.

Для тых, хто працуе сумленна, рэдакцыя газеты знайшла цёплые слова. У артыкуле «Паправаўшчы» адпачыні расказаваецца, як ударна працуюць і культуры праводзіць свой алчачынак рабочыя Мікалай Баранюшкі, Алена Клімава, Марыя Бажан, Валіянон Пятюшка, Мікалай Асюк.

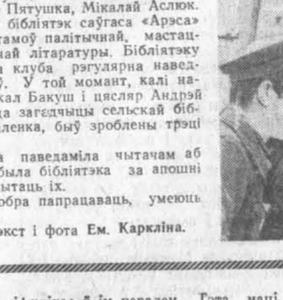
Кніжны фонд дзюх бібліятэкі саўгаса «Арэса» налічвае больш 6000 тамоў палітычнай, мастацкай і сельскагаспадарчай літаратуры. Бібліятэку Лекавіцкага сельскага клуба рэгулярна наведваюць больш 200 чытачоў. У той момант, калі на месці прыгатаўляў Міха Бакуш і дырктар Андрэй Баронька падыйшлі да загадніцка сельскай бібліятэкі Наталі Маскаленка, быў зроблены трэці фатаздымак (справа).

Наталія Маскаленка паведаміла чытачам аб новых кнігах, якія набыла бібліятэка за апошні тыдзень. Парала прачытаць іх.

Умеюць арэсайцы добра працаваць, умеюць культуры і алчачыць.

Тэкст і фота Ем. Каркліна.

Акцёрскі раён.

ПА СЛЯДАХ НАШЫХ ВYSTУПЛЕННЯЎ

„Вандраванні бібліятэкі“

Так называецца пісьмо тав. І. Юшчанкі, змяшчае ў нашай газеце 28 лістаў. У ім расказвалася, як некалькі разоў, б'е ліній на тое па-трабна, пераходзіла з памяшкання ў памяшканне Ваўкавыскага гарадскай бібліятэка.

Гродзенскае абласное Упраўленне культуры паведамляе рэдакцыі, што факты, паддзілены ў пісьме, адпавядаюць сапраўднасці.

У сучасны момант бібліятэка знаходзіцца ў добрым светлым памяшканні. Бібліятэка, якая пераходзіла з бібліятэкі, пераходзіла ў іншае памяшканне, а вызвалены пакой будзе выкарыстаны пад кігаскоўшчыя для бібліятэкі. Добраўпарадкавацца тэрыторыя вакол гарадскога парку.

Варта мець на ўвазе, што мастацтва, значнасць спектакля вызначаецца не колькасцю дзеючых асоб у п'есе, а глыбінёй раскрытых праблем, глыбінёй зместу і тым, наколькі ярка гэты змест раскрыты тэатрам. Занадта вялікі і доўгі спектакль стамляе гледача. Аб такіх спектаклях глядач часам гаворыць «Спектакль добры, але занадта падраб'яны». Прышоў час, калі тэатру неабходна сур'езна змагацца за свайго гледача. Яго адбіваюць у тэатра і кіно, і радыё, і асабліва тэлевізар.

У Еўропе і Амерыцы закрываюцца многа драматычных тэатраў. Там лічца некалькі свяржанаў, што калі загаворыць кіно, тэатр зможа праіснаваць на пенсію. Кіно загаварыла, а тэатр не памёр, ён жыць і будзе жыць. Але яго траба будзе час думка аб тым, каб не губляць сваю спецыфіку, быць іменна тэатрам у поўным сэнсе слова. А гэта значыць — паказваць глядачу жыццёвы творчы працэс, паказваць акцёра. Усё для паказу акцёра павіна быць скарыстаным у тэатры. Увагу ад акцёрскай творчасці не павінны адціпаць ні напішлівыя і грувацкія дэкарацыі, ні музыка, ні светлавые эфекты.

Бараньбу з конасію, рутынаў, з шварцы і невыразнасцю спектакляў траба веці, змагаючыся за тэатр акцёра, за тэатр жыццё і непаўторнай акцёрскай творчасці. Гэта зарука поспеху сучаснага спектакля.

Яг. РАМАНОВІЧ.

За лепшы сельскі стаяцянар

Добрую ініцыятыву правялі Брэсцкае абласное Упраўленне культуры і абком прафсаюза работнікаў культуры, у якіх утворыліся сельскі стаяцянар на лепшы сельскі стаяцянар. Конкурс мае на мэце павысіць культуру кінаабслугоўвання сельскага насельніцтва, яшчэ шырэй палідаць паказ навукова-папулярных, храніцельна-дакументальных і сельскагаспадарчых фільмаў. Конкурс праводзіцца з 15 красавіка па 1 верасня 1959 г.

Пераможцамі будуць лічыцца стаяцянары, якія дасягнуць лепшых паказчыкаў у выкананні плана за дзясць месяцаў як па сэнсавых, ахоту гледачоў, так і па валаму збору: хто на высокім тэхнічным узроўні будзе ставіць кінасеменны, у каго не будзе ніводнага выпадку зрыву сэнса і прастаюў: хто будзе працаваць

рэнтабельна, а таксама мець тылавую кінаапаратуру на два палаты, аснашчаную навічнымі сродакамі нажарнай бяспекі.

Конкурс прадугледжвае, каб кожны сельскі стаяцянар паставіў не менш 30 сэнсаў мастацкіх фільмаў і чатырох сэнсаў навукова-папулярных, храніцельна-дакументальных і сельскагаспадарчых фільмаў, у тым ліку не менш чатырох спецыяльных сэнсаў для дзясці.

Асабліва ўвага надаецца рэкламе фільма. Рэкламуецца выкарыстоўваць для гэтай мэты разнастайныя сродкі: і друкаваныя рэкламы, і безмянкі-афішы, і запрашалыныя білеты, і лібрэта, і г. д. Кожны стаяцянар павінен мець не менш двух-трох рэкламных стэндзяў, устаноўленых у населеным пункце.

Абавязак сельскага стаяцянара — праводзіць шырокую культурна-масавую работу сярод гледацка, арганізаваць не менш гаднаго тэматычнага паказу фільмаў, не менш адной канферэнцыі кінагледцаў або справадачы механіка перад насельніцтвам.

Прадугледжваецца таксама, каб кінематэатр, яго памочнік і матэрыялазнаўца, храніцельна-дырэктар за час конкурсу павысілі свае кваліфікацыйныя катэгорыі.

Для сельскіх стаяцянараў, якія выканваюць усе ўмовы конкурсу, устаноўлены тры грашовыя прэміі: першая — дзве тысячы рублёў, другая — 1500 рублёў, трэцяя — адна тысяча рублёў.

Кінаўстаноўкам, якія атрымаюць прэміі, будзе прысвоена званне «Лепшы сельскі стаяцянараў вобласці». Яму будзе ўручаны спецыяльнае дыплом.

Я. КАЛЯДА.

Тэатр набывае гледача

Калі даводзіцца выяжджаць у які-небудзь абласны тэатр, то больш за ўсё хочацца ехаць у Гомель.

Я памяню Гомель яшчэ з часоў дзіцяцкага і чорных лебедзяў, што плавалі на возеры ў парку графа Паскевіча-Эрыванскага. Драўляны некалі гарадок адрэзаў у новую вялікую каменную архітэктуру, выгалады асфальтам вуліцы, запобіўшы іх шумным аўтамабільным нагоўтам. На самым прыгожым месцы горада гамельчане пабудавалі тэатр, адмысловы будынак, найлепшы ў рэспубліцы з пункту гледжання сучасных тэатральных запатрабаваў.

Тамлічанае любяць свой тэатр. У аб'ёме, райкомах партыі, у аб'ёмнае нам расказваюць аб тэатры ўсё, што ведаюць, а ведаюць даражыя знаёмыя гледачы, хваляючы за яго ў поўным сэнсе слова ўсёй душой. Радуецца поспехам, перажджываюць наддучы, дапамагаюць ім, чым могуць.

Увосем гадзін вечара гаваркі нагоўп гледачоў займае мяккія і ўтульныя креслы ў прыгожым зале тэатра і чакае, калі раскрыецца асвятло.

Восем гадзін! А ці не позна пачынаць увосем? — прыходзіць на думку.

— Калі канцацэна рабочы дзень? — пытаюся ў суседзі.

— У нас на заводзе ў пяць, — адказвае малада жанчына.

— І ў нас на прадпрыемстве ў пяць, — пацвярджае пажылы грамадзянін у акулдрах.

— Дык можна пачынаць спектакль у сем трыццаць, як у Мінску? Ці не лепш?

— А то ў апошнім акце ўжо не думеш пра спектакль, а больш пра аўтобус, на якім даведзена вяртацца дахаты, — дадае пажылы грамадзянін.

«Спектаклі-вадзіль» «Калі ў сэрцы вясна» па п'есе А. Коціна захапляе сваім настроем. Ён ясклавы, жыццядарны, поўны юнацкага запалу і трагнага жарту. Спектакль пра любоў і вясну. Каго жэта можа не ўхваляваць у вясновым месцы ў сонечным праміністым горадзе! Усё ў дзе смяюцца ад душы. Апладыменты, які першы раз пачуў гом, усё часцей успыхваюць па ходу спектакля. Глядач жыць разам з акцёрамі на сцэне.

«Калі ў сэрцы вясна» — вадзіль, які вадзіль, складаны праблем ён не ставіць, аднак тое-сёе бара па сатырычны абстракт, у прыватнасці, ён крытыкуе тых матак, жонка адказных працаўнікоў і вучоных, якія часам забываюць, з якога самі яны выйшлі аспрададзі і грабуюць жаніхамі пралетарскага паходжання для сваіх дачок. Іны ўжо бач, выйшлі ў «пань», а таму падаваў ім зяб'у з вышэйшай адукацыяй, вучоной ступенню і салідным акаладам.

Зараецца, што і сам жаніх разгубіцца каля такой «знатнай» нявесты і асабліва не матулі. Ён пачынае ўтойваць, што звычайны рабочы хлопчэ з завода, выдучоны сабе на нейкую невядомую асобу, паэта, скажам, ці акцёра. Вычэрпаў іе мяшчанства, якое жыць часам, як кароля, раз'ядзе наш быт і каледзкі душы людзей, — така зладца спектакля.

Адным словам, у спектаклі ёсць над чым паразважаць, падумаць. Але галоўнае яго вартасць у выселым адукаванні жыцця, у паказе савецкай моладзі, яе думак, пацучыў, у жыццёвай атмасферы сонца, прасторы і незвычайных прыгоў.

Дзясучыя таму, што акцёры цвёрда сласуюць правілы выканання вадзіль, абсалютнай веры ў тое,

што адбываецца на сцэне, хоць бы вэчасам і неверагоднае здаранне, атрымаўся досыць зладжаны ансамбль выканаўцаў, якія да таго ж добра адуцваюць жанр твора. З сарпаўдзіным маладім імпультам і добрым адчуваннем вобразаву выканавілі свае ролі токара Мікалай Дружнін і артэст А. Лудраў і яго сябра Вясяла Ф. Іваноў. У іх многа юнацкага задору і свежых паучыўцаў, чаго не гэта ў поўнай меры скажыць пра выканаўцаў ролей Людзілы (Н. Данчана) і Фрозероўшчыцы Катці (Т. Скарута). У іх больш прафесіянальнага вопыту, чым малодцы, хаця, як кажуць, наш глядач жасць з часоў Шэкспіра прымаў да ўмоўнасці.

На высокім прафесіянальным узроўні выкананне іншых ролей: жонкі прафесара Волгі Васільевы — З. Свідуноўшчы, прафесара Праабражэнскага — А. Каменскай. Іскрава на настрою спектакля вельмі прыяе афармленне мастака С. Блайваса і музыка кампазітара Б. Быкава, якой вельмі разумна карыстаецца рэжысёр спектакля О. Машкоў.

На другі дзень тэатр паказваў спектакль «Блудны сын». Ён найшоў раптоўна замест аб'яджанага спектакля «Тайфун». Захварала актрыса і адбылася хуткая замена спектакля. Трэба было бачыць, як неаддалены былі глядачы ў пачатку паказу. Паступова драма «Блудны сын» іх захапіла, і яны забылі пра шчэнат. Аднак, нам думана пра тэатр, у такіх выпадках тэатру ёсць ж неабходна іграць аб'яджаны спектакль. Любы акцёр тэатра або сам рэжысёр могуць працягнуць ролі замест захварэўшага.

П'еса «Блудны сын» конь ужо і не полая, у Гомелі ідзе ўпершыню. Абодва спектаклі перш за ўсё прыцягваюць увагу гледача сваім

сучасным зместам, а па-другое, чымсёй і выразаюцца жанраў: «Калі ў сэрцы вясна» — сапраўдны вадзіль, а «Блудны сын» — глыбокая псіхалагічная драма. Гэта добрыя сімтоты таго, што наша савецкая драматургія паволь перастае працаваць у адным толькі звыклым жанры п'есы, а вырашае таму ў тым жанры, які найбольш ярка і глыбока дапамагае яе раскрыць.

Спектакль «Блудны сын», таксама як і першы, зроблены прафесіянальна ўмела. Аднак падае тут больш значныя людзі і іх характары больш зместоўны і глыбокія, праблемы сучасныя і актуальныя. Спектакль «Блудны сын» выклікае развагі і жаданне паспрачацца перш за ўсё аб ражысёры. Настаючыцца спектакля Г. Раўо ставіць гэтую п'есу ўжо не ў першы раз. Тым не менш ён не досыць ясна выказаў сваю думку ў спектаклі, сваю трактоўку п'есы і насабных вобразаву.

«Блудны сын» — драма пра чалавеча, які не захачае стаць здраднікам свайго народа. Значыць, размова павінна ісці не пра ворага, а пра чалавеча, які збіўся з дарогі, жыццё якое пакалечана вайной. Есць у п'есе вораг упарта і люты, для якога нянавіць і барацьба з Савецкай уладай — справа яго жыцця. Еханес Раісемік — замажскіраны шпіі і дыверсант, а Март Туйск — блудны сын, які адраваўся ад роднага дому, трапіў у варажэе аспрададзі і збіўся з дарогі. Але калі ён прышоў дахаты, убачыў сваю маці, жонку, мірае працягвае жыццё і добрых сумленных людзей, ён зраджываць не можа, быць зладчым не хоча, ён прагне сумленнага жыцця і выпраўлення сваёй аб'яджанага. Гэта ранішнее моцнае, выпактаванае яго няшчасным лёсам. Март Туйск вырашыў парваць са сваімі гаспадарамі цвёрда, нягледзячы на цяжкі выправаванні, адраду жонкі, забарэсць да свайго суперніка, паргозы гібелі. Значыць, Март Туйск павінен быць паказаны

у двух планах. Март — шпіі і дыверсант і Март — сын свайго радзі, сумленнай патрыёткі Савецкай Радзімы, рабочай жанчыны і чулай дзюшы чалавеча.

<